TRST, četrtek
11. aprila 1957
Leto XIII - Št. 87 (3622)

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 25 lir
Tel. 94-638, 93-808, 37-338
Poštnina plačana v gotovini

UREDNIŠTVO: UL. MONTECCHI št. 6, II. nad. — TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — Podruž. GORICA: Ul. S. Pellico 1-II., Tel. 33-82 — OGLASI: od 8.-12.30 in od 15.-18. - Telefon 37-338 — CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir - Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 60 din.

MALI OGLASI: 20 lir beseda. - NAROČNINA: mesečna 480, vnaprej; četrtletna 1200, polletna 2500, celoletna 4900 lir. - FLRJ: Izvod 10, mesečno 210 din. Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — ZA FLRJ: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Državna založba Slovenije, Ljubljana, Stritarjeva 3-I., tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 60 - KB - 1 - Z - 375 - Izdaja Založništvo tržaškega tiska D. ZOZ - Trst

Vladna kriza še pred velikonočnimi počitnicami?

Saragatov ultimatum Segniju in grožnja z izstopom iz vlade

Leader PSDI zahteva od sindikalistov CISL odločitve, preden se poslanska zbornica razide na počitnice - Pastore še vedno nepopustljiv, medtem ko se hoče Fanfani držati v sredi med njim in Segnijem

(Od našega dopisnika)

RIM, 10. — Tisti, ki zahteva takojšnje razčiščenje in če je treba tudi vladno krizo, je sedaj Saragat. Danes dopoldne je bilo vse mirno in zdelo se je, da je sklep načelnika parlamentarnih skupin, naj trajajo počitnice poslanske zbornice od prihodnjega petka do 6. maja, spet za daljšo dobo odložil nevarnost vladne krize. Z izjemo socialista Malaguginija so namreč načelniki skupin z danes zaključili debato o čl. 1 zakona o agrarnih pogodbah, jutri pa naj se razpravlja o resoluciji o ENAL ter o zakonu za lokalne avtonomije. V petek pa bodo na dnevnem redu nekatere druge interpelacije.

Po tem sklepu je izgubil na pomembnosti sestanek parlamentarne skupine KD, na katerem naj bi se določilo skupno stališče stranke upoštevajoč nasprotovanje sindikalistov «Malagodijevemu kompromisu». Z odložitvijo razprave o agrarnih pogodbah na čas po počitnicah so že nameravali tudi ta sestanek odložiti, tako da bi bilo več časa za razmišljanje; predvsem seveda naj bi imeli čas za premišljevanje Pastore in njegovi sindikalisti.

Toda s tem pa ni bil zadovoljen Saragat. Videl je že, da je šel Pastore s svojimi sindikalisti bolj na levo od njega. V tem, da se CISL še ne izreče jasno, kako namerava v poslanski zbornici nastopiti spričo «Malagodijevega kompromisa», kateremu sicer vztrajno nasprotuje, je Saragat videl nadaljnjo škodo za prestiž svoje stranke. Se ves čas počitnic bi namreč lebdela pred očmi vseh sramotna obsodba brezpogojne kapitulacije socialdemokratov pred liberalci, medtem ko bi se lahko KD vsaj s skupino svojih sindikalistov kazala solidarna s kmečkimi delavci.

Zaradi tega je Saragat v razgovoru s Segnijem zahteval takojšnje pojasnilo od parlamentarne skupine KD. Če še jutri ta skupina ne spravi Pastoreja pod strankarsko disciplino, tako da ne bo več vztrajal pri lastnih pogledih in zahtevah v vprašanju agrarnih pogodb, tedaj Saragatu ne ostane drugega, ko je dejal Segniju, kot da poda ostavko na ministrsko mesto v vladi. Dal je tudi za jutri dopoldne sklicati parlamentarno skupino PSDI, da se prouči politični položaj spričo stališča demokristjanske skupine pod vodstvom Pastoreja.

Za «Giustizio» pa je Saragat napisal članek z naslovom «CISL in vlada». V začetku oporeka Pastoreju, ki je komentirajoč volitve v FIAT dejal, da je CISL dosegla svoj veliki uspeh zaradi politične avtonomije liste. V indirektni polemiki z drugim demokratičnim sindikatom hoče torej Pastore reči, pravi Saragat, da se pri CISL ne ukvarjajo s politiko in so zgolj sindikalisti. Nato piše Saragat, da «gleda Pastore na stvari skozi naočnike demokristjanskega integralizma». Zelo značilno za socialista (!) Saragata pa je, ko piše nadalje: «Pastore ve bolje kot kdorkoli drugi, da je pri sedanjem stanju stvari vprašanje agrarnih pogodb — kot je to s svojim ugledom povedal Luigi Salvatorelli — samo vprašanje prepira za oslovo senco. Vendar pa vodi Pastore svojo akcijo proti vladi z vztrajnostjo, ki bi bila vredna kakega boljšega vprašanja.» Značilno je, da so liberalci agrarne pogodbe pač vse drugače ocenili. Toda podpredsednik vlade pripisuje Pastoreju in CISL čisto določeni namen: borbo proti sedanji vladi, v kateri so tudi socialdemokrati, da se bo lahko po njenem padcu sestavila enobarvna vlada. Saragat pravi celo, da bi zaradi veselja, da so socialdemokrati izpadli iz vlade, PSI in KPI podprirala enobarvno demokristjansko vlado. Vendar pa potem le pride do ugotovitve, da bi morali socialisti iti za socialdemokrati in komunisti za socialisti in tako bi le bili vsi proti vladi, ki bi jo podpirala desnica.

«CISL vse to ve, piše socialdemokratski leader, pa si vendar ne pomišlja ustvarjati položaj, iz katerega lahko nastane samo kriza. Toda če mora priti do krize, nadaljuje Saragat, potem je dobro, da pride do nje takoj. In da odstranimo vsak dvom, povemo brez ovinkov, da če mora biti kriza, bo takoj, to se pravi še ta teden.» Predstavniki CISL morajo povedati takoj, še preden se poslanska zbornica razide, kaj nameravajo narediti na parlamentarni ravni. «Oni in samo oni nam lahko dajo odgovor, ki nam bo omogočil, da napravimo svoje sklepe. Mislimo, da lahko predsednik vlade samo ceni tako stališče, ki hoče obvarovati nele koristi naše stranke temveč tudi ugled vlade, v kateri imamo čast sodelovati.» zaključuje Saragat svoj članek.

Ko je Segni dobil Saragatov ultimat, je imel dolg razgovor s tajnikom KD Fanfanijem. Ta je ukazal za jutri sklicati poslance KD.

Kako bo nastopil na tem sestanku Fanfani? Danes je dal izjavo, ki je nasproti Pastoreju zelo umirjena. Najprej je pohvalil uspehe katoliških sindikalistov, nato pa je nadaljeval: «V trenutku, ko se veselimo uspehov Pastoreja in njegovih sindikalistov, se ne sklicujemo na odgovornosti, ki so z uspehom še narasle, da bi zahtevali odpovedi končnim ciljem v sindikalni dejavnosti na vseh področjih. Na povečane odgovornosti se sklicujemo, ko želimo, da bi se sprejela postopnost v napredku, ki jo zahteva politični položaj.» Če bi naravni razvoj tega položaja motili z nekaterimi posebnimi zahtevami, ki bi imele močan odmev še čez ozko gospodarsko in socialno področje, bi to nazadnje pomenilo toliko kot dati ponovnega duška na političnih tleh tistim silam, ki so bile poražene v Turinu. Fanfani je na koncu svoje izjave izrekel zaupanje v solidarnost poslancev CISL z njihovimi strankarskimi tovariši.

Ton izjave bi dal skoraj sklepati, da se misli Fanfani držati v sredi med Segnijem in Pastorejem. Zlasti se zdi, da ne namerava proti sindikalistom ostro nastopiti. V sedanjem trenutku bi to tudi ne bilo preveč modro. Sindikalisti so namreč mnenja, da je treba prav ta trenutek izkoristiti, da se tudi na podeželje razširijo načela, katerim pripisujejo uspeh pri FIAT.

Popoldne je bil Segni pri predsedniku republike, kateremu je pojasnil najnovejši razvoj dogodkov. Gronchi je baje zopet nasprotoval izvenparlamentarni krizi ter pozval Segnija, naj stopi pred poslansko zbornico, ki mora biti in tudi je razsodnik na podlagi pravilnega tolmačenja ustave o usodi vlade. Če bi torej jutri poslanska skupina KD ne mogla prepričati pristašev Pastoreja, bi moral Segni postaviti vprašanje zaupnice pred poslansko zbornico.

Razumljivo je, da je bilo še danes zvečer polno razgovorov. Med temi razgovori se je Pastore pokazal nepopustljiv, kar ustvarja seveda precej neugoden položaj. Voditelji KD se zelo branijo, da bi sindikaliste po zmagi v Turinu silili h kapitulaciji. To bi bilo tudi zelo poniževalno ne samo za CISL, temveč tudi za večinsko stranko, ki bi morala sedaj popuščati še Saragatu. Nasprotno se je pokazal Pastore celo zelo razburjen zaradi Saragatovega napada in njegovih sumničenj. Pa tudi v krogih UIL so ogorčeni zaradi Saragatovega stališča, ki ga smatrajo za žaljivo, saj so glede na agrarne pogodbe zavzeli pri UIL enako stališče kot CISL.

V senatu se je danes nadaljevala debata o proračunu, ki so ga kritizirali Minio (K PI), Jannaccone (meš. skup.), Fortunati (KPI), Giacometti (PSI) in tudi monarhist Guariglia. Jutri bo imel senat dve seji.

Neki popoldanski list je danes objavil, da je minister za promet Angelini podal ostavko, kar je pa ta zvečer novinarjem odločno zanikal. Palača Chigi pa je energično demantirala vest, ki naj bi bila «v rimskih diplomatskih krogih, ki so navadno dobro poučeni», potrjena. Po tej vesti je namreč generalni tajnik zunanjega ministrstva Rossi Longhi postavil svoje mesto na razpolago ministru Martinu. Ministrstvo pa zanika, da bi Rossi Longhi kdajkoli pokazal kak tak namen.

A. P.

—«»—

Angleški napad na komisijo Arabske lige

KAIRO, 10. — Glavni tajnik Arabske lige Hasuna je sporočil, da so britanske oborožene sile napadle anketno komisijo, ki jo je Arabska liga poslala v Jemen. Pri tem sta bili ubiti dve osebi, več pa ranjenih. Jemenski odpravnik poslov v Londonu je danes izročil v Foreign Officeu protestno noto v zvezi s tem napadom.

—«»—

Lisani in Turicchio v Makedoniji

BEOGRAD, 10. — Danes sta prispela v Beograd italijanska strokovnjaka za združništvo in kmetijsko proizvodnjo tajnik nacionalnega združenja za kmetijstvo dr. Lino Lisani in ravnatelj kmetijske zadruge iz Concellija pri Ravenni Ermanno Turicchio. Italijanska zastopnika bosta med desetdnevnim bivanjem v Jugoslaviji obiskala razna kmetijska področja in se z zastopniki jugoslovanskega združništva razgovarjala o medsebojnem sodelovanju. Lisani in Turicchio sta po razgovoru z zastopniki **Glavne zadružne zveze** odpotovala nocoj v Makedonijo, kjer se bosta seznanila s proizvodnjo bombaža, riža in z razvojem vinogradništva.

—«»—

MADRAS, 10. — Računajo, da je dve sto romarjev zgubilo življenje pri potopitvi dveh čolnov na reki Godavari v državi Randhra. V vsakem čolnu je bilo 300 potnikov in oba sta se prevrnila.

Kralj Husein prisilil Nabulsija na odstop

Odstop je posledica angleških spletk skupno s kraljem Huseinom

AMAN, 10. — Jordanska vlada, ki ji predseduje Soliman Nabulsi, je danes na zahtevo kralja Huseina odstopila. Kralj Husein je pozval Nabulsija, naj začasno ostane na svojem mestu, ter je začel posvetovanja z bivšimi ministrskimi predsedniki in političnimi predstavniki.

Zvedelo se je, da je Nabulsi sporočil kralju ostavko s pismom, v katerem je med drugim rečeno: «Načelnik kraljevega kabineta mi je sporočil željo vašega veličanstva, naj bi odstopil in svoj odstop vam s tem pismom sporočam.»

Že več časa je bil med kraljem Huseinom in Nabulsijem spor, ki se tiče stališča Jordanije do bagdadskega pakta in zavezništva z Egiptom in Sirijo. Medtem ko se je Nabulsi odločno zavzemal za neodvisnost Jordanije in je dosegel tudi razveljavitev angleško-jordanske vojaške pogodbe ter odhod britanskih čet, ne prikriva kralj Husein svojih simpatij do zahodne politike in zlasti do Anglije. Kriza se je zaostrila pred enim tednom, ko je šef kraljevega kabineta El Talhuni tajno odšel v Kairo, da izroči Naserju Huseinovo pismo, o katerem ni bil predsednik vlade obveščen. Znano je tudi, da je zlasti Velika Britanija spletkarila proti Nabulsovi vladi, češ da je «komunistična».

—«»—

Sporazum o dobavah med FLRJ in ZSSR

MOSKVA, 10. — Na podlagi sporazuma, ki je bil danes podpisan v Moskvi med zastopniki Jugoslavije in SZ, bo Sovjetska zveza dobavila Jugoslaviji v prihodnjih dveh letih premog za koksiranje, antracit, nafto, žitarice, azbest, manganovo rudo, izdelke črne in pisane metalurgije, stroje in drugo blago v zameno za izdelke črne in pisane metalurgije, cement, kmetijske pridelke ter izdelke tekstilne in kožne industrije ter drugo blago.

Oster laburistični napad na Thorneycroftov proračun

„Bolj ko ste bogati več boste dobili od proračuna“

Opozicija poudarja, da je proračun zopet napravljen izključno za bogataše in da ni v njem nobene spodbude za večjo proizvodnjo

LONDON, 10. — Ni bilo treba dolgo čakati na napad laburistične opozicije na državni proračun, ki ga je predložil včeraj finančni minister Thorneycroft. Opozicija poudarja, da je proračun zopet napravljen izključno za bogataše in da ni v njem nobene spodbude za večjo proizvodnjo.

Opozicija kritizira ukrepe v zvezi z obdavčenjem dohodkov, ki presegajo 2000 šterlingov letno. Pri tem poudarjajo, da gre za ukrep, ki podpira določeno in omejeno kategorijo. Ta ukrep se prišteva k številnim drugim, ki jih je vlada sprejela v zadnjem finančnem letu in tudi v proračunu, s katerimi so se neposredno ali posredno obremenile manj premožne kategorije ali pa vsi brez razlike. Pripominjajo, da to kaže splošno tendenco gospodarske politike vlade in da se sedanji proračun ne razlikuje od prejšnjih.

Finančni minister «vlade v senci» Wilson je v spodnji zbornici izjavil, da se zdi, da proračun, «namesto da bi pobijal inflacijo kot največjo notranjo nevarnost, hoče z njo napraviti sporazum». «Vendar pa se davčne olajšave, ki so bile ekonomične v svojem bistvu, zdijo potvorjene. Nič ni bilo napravljenega za okrepitev industrijskih investicij ali pa za povečanje proizvodnje. Bolj ko ste bogati, več boste dobili od tega proračuna,» je pripomnil Wilson, ki je nadaljeval: «Medtem ko se od starejšega upokojenca stalno zahteva, naj živi z dvema funtoma tedensko, je presenetljivo, da finančni minister zviša za 13 šterlingov tedensko razpoložljivost tistih, ki zaslužijo več kakor deset titoč šterlingov letno.»

«Proračun — ki je bil označen kot proračun srednjih slojev — nudi novo definicijo te kategorije,» je dejal Wilson. Ta vsebuje samo 300 tisoč oseb, ki plačujejo dodatni davek.

Nato je Wilson analiziral posamezne postavke, ki jih je včeraj obrazložil Thorneycroft, ter jim je postavljal nasproti druge postavke, o katerih se včeraj ni govorilo. Na podlagi teh postavk se celotna slika zdi manj rožnata. «Ni krize pred vratmi, je dejal Wilson, toda živimo z denarjem, ki smo si ga izposodili. Zato je nujno določiti organsko gospodarsko politiko, ki naj ozdravi naše gospodarstvo. Ta gospodarska politika se ne vidi v proračunu, ki, čeprav v drugačni obliki, ima pečat začasnosti in naglice kakor prejšnji proračuni. Wilson je kritiziral tudi davčne razbremenitve za podjetja, ki delujejo v tujini, in je dejal, da se bo po njegovem s tem ustvarila samo možnost novih poti za davčne utaje preko kolesja pravilnikov.

«Začasni davek na bencin je bil odpravljen, toda ali se bodo znižale cene prevozništva?», je vprašal Wilson. «Kaj bodo napravile petrolejske družbe, katerih dobiček je bil zajamčen v razdobju krize? Odgovor na prvo vprašanje je prišel že danes. Cene javnega prevozništva se ne bodo znižale.»

Na splošno je bil prvi napad opozicije na proračun mnogo ostrejši, kakor so sinoči pričakovali.

Opazovalci pripominjajo, da se je debata okoli proračuna usmerila po tiru srednjih slojev, to je tiste obsežne kategorije državljanov, ki politično nihajo in katerih glas je potreben obema strankama, če hočeta pri volitvah zmagati. Zato se sprašujejo, ali so koncesije Thorneycrofta zadostne, da zadovoljijo te srednje sloje, in ali je laburistična kritika dovolj tehtna, da pri teh slojih ustvari nasprotovanje vladni politiki. V tem smislu se bo polemika verjetno nadaljevala do prihodnjih volitev.

—«»—

Makariosove obtožbe proti Angliji

TANANARIVE, 10. — Dopisniku agencije «France Presse» je nadškof Makarios izjavil: «Glavna pogoja za obnovitev pogajanj z Angleži sta konec mojega izgnanstva, t. j. moj povratek na Ciper, zatem pa preklic izrednega stanja na Cipru.»

Nadškof je omenil, da je v svojem pismu, ki ga je poslal 28. marca spodnji zbornici, predvideval istočasno ustavitev operacij proti EOKA in konec izjemnega stanja.

«Kakšno bi bilo vaše stališče, če bi EOKA medtem obnovila svoje delovanje?», ga je vprašal dopisnik. «Če bi se operacije obnovile, je odgovoril Makarios, bi to bilo verjetno treba pripisati krivdi Angležev.»

Zatem je nadškof izjavil, da ne gre za to, da bi zahtevali takojšnji povratek Cipra Grčiji, pač pa da se tamkajšnjemu prebivalstvu prizna pravica do samoodločanja. Omenil je zatem, da predstavlja turško prebivalstvo samo 18 odstotkov vsega prebivalstva na otoku, in je dodal, da, če ne bi ciprskih Turkov podpirali Angleži, bi še dalje trajalo mirno sožitje, ki je vladalo prej. Odgovorni za sedanjo napetost med Turki in Grki so Angleži. Protiviti se 82 odstotkom ciprskega prebivalstva bi pomenilo odrekati pravico do samoodločanja.

Makarios bo prišel v Atene 16. aprila, kjer bo takoj konferenca, katere se bodo udeležili ciprski etnarh, člani grške vlade, ciprski škof Kytion in glavni tajnik ciprske etnarhije, če mu bodo britanske oblasti dovolile, da odpotuje s Cipra.

Makarios ni hotel povedati, ali se bodo konference udeležili tudi predstavniki ali voditelji EOKA. Kar se tiče angleškega laburističnega poslanca Noela Bakerja, je nadškof izjavil, da se je z njim razgovarjal «privatno».

—«»—

Kardeljevo predavanje o nadaljnji izgradnji družbeno-političnega sistema FLRJ

BEOGRAD, 10. — Prva številka časopisa «*Arhiv za pravne in družbene znanosti*» in nocojšnje beograjsko časopisje objavlja govor, ki ga je imel Edvard Kardelj na seji pravnega sveta zveznega izvršnega sveta 26. januarja o aktualnih nalogah zakonodaje na področju nadaljnje izgradnje družbeno - političnega sistema Jugoslavije.

Po mnenju Kardelja je razdelitev družbenega dohodka eno osnovnih vprašanj družbenega sistema. V socialistični družbi, ki je šele v začetku svojega razvoja, je to vprašanje naravno, toda zaostajanje pri reševanju tega vprašanja lahko postane materialno in politično škodljivo.

Kardelj je mnenja, da nosilec sistema razdelitve ne bi smela biti država oziroma njen upravni organ, temveč organi družbenega upravljanja, ki delujejo v okviru sorazmerij enotnega družbenega načrta. Ko bo vprašanje sistema razdelitve dohodka pravilno rešeno, bo tudi bolj utrjen pravni položaj delavskih svetov in komun in določeni njihovi medsebojni odnosi. E. Kardelj je dalje opozoril tudi na pomen družbene evidence in kontrole nad delom vsake gospodarske organizacije v okviru zaščite zakonitosti dela. S tem v zvezi bi bilo potrebno ustanoviti enotno avtonomno organizacijo. Poudaril je tudi potrebo ustanovitve mehanizma za nadzorstvo zakonitosti dela lokalne samouprave, samostojnih ustanov, organizacij upravnih in drugih organov. To nalogo naj bi dobili sodni organi, ki bi razveljavili vse nezakonite sklepe. Trdna izgradnja družbene evidence in kontrole ter kontrole zaščite zakonitosti bi po mnenju Kardelja omogočila še večji razvoj samouprave v delavskih svetih in komunah.

—«»—

Eisenhower o trgovini s Kitajsko

WASHINGTON, 10. — Predsednik Eisenhower je danes na tiskovni konferenci izjavil v zvezi s trgovino med ZDA in komunističnimi državami, da vlada proučuje, ali je mogoče bolje povezati direktive, ki urejujejo trgovino s Kitajsko, z direktivami o prometu s sovjetskim blokom. ZDA nimajo namreč sedaj nobene trgovine s Kitajsko, dovoljujejo pa trgovino s Sovjetsko zvezo samo za ožjo kategorijo blaga.

Eisenhower je nato izjavil, da nekateri ameriški zavezniki, kakor na pr. Japonska, potrebujejo obširnejše trge, da ohranijo trdnost svojega gospodarstva.

Glede Japonske je Eisenhower izjavil, da so tri sredstva, s katerimi bi japonsko gospodarstvo lahko dobilo potrebno oporo. Ta so: finančna pomoč iz tujine, izvoz v države, kakor so ZDA, in trgovina z državami s številnim prebivalstvom, kakor je Kitajska.

Naraščajoče finančne težave Francije spravljajo Molleta v težaven položaj

Letos bo državni dolg Francije dosegel 1500 milijard - Primanjkljaj plačilne bilance vsak mesec narašča - Vedno večja nevarnost inflacije - V Alžiru se nadaljuje teroristična akcija proti prebivalstvu

PARIZ, 10. — Francoska vlada ne bo mogla dolgo uživati optimističnega ozračja, ki ga je ustvaril obisk angleške kraljice Elizabete. Pravzaprav ga sploh ne bo mogla uživati. Obisk kraljice Elizabete se bo zaključil jutri, pojutrišnjem pa bo moral Mollet predsedovati eni najtežavnejših sej vlade. Seja bo posvečena vprašanju porazdelitve proračunskih prihrankov, ki jih je finančni minister Ramadier zahteval v skupnem znesku 250 milijard frankov.

Sto petdeset milijard bi morali prihraniti pri vojaških izdatkih, po potrebi tudi z zmanjšanjem vojaškega službenega roka za nekatere letnike. S tem v zvezi se predvideva močan spopad Ramadiera z obrambnim ministrom. Kakor se zdi, je temu uspelo najti pot za prihranke samo za 50 milijard.

Vsekakor predstavlja 250 milijard znesek, ki ga bo težko najti, posebno še ker je sam Mollet zahteval, naj se število vojaštva v Alžiru ne zmanjša pod 400.000, število vojaštva, ki je na razpolago NATO, pa ne pod sedanje število. Vendar pa je prihranek tega zneska najmanj, kar je potrebno, da se finančni položaj Francije še bolj ne poslabša. Poročevalec senatnega finančnega odbora Marcel Pellenc je danes sporočil, da bo letos dosegel državni dolg verjetno 1500 milijard. «V letu 1956, je dejal, so bile vse postavke plačilne bilance pasivne brez izjeme. Poleg tega se to krvavenje slabša od meseca do meseca. Primanjkljaj z Evropsko plačilno zvezo, ki je leta 1956 znašal 55 milijonov dolarjev mesečno, je letos januarja narastel na 70 milijonov, marca pa na 93 milijonov.» Seveda je treba temu dodati tudi znatni primanjkljaj dolarskega področja.

Prvega januarja 1957 je Francija razpolagala samo s sto milijardami frankov v tujih devizah, t. j. komaj za dva meseca. «Z uporabljanjem posojil, ki so nam jih dali Mednarodni denarni sklad, skupina ameriških bank za nakup petroleja ter ameriška vlada za nakup bombaža, skupno 139 milijard, je nadaljeval Pellenc, bomo lahko vzdržali do konca maja.» S pomočjo morebitnih dodatnih kreditov, za katere se sedaj pogaja, bi Francija lahko vzdržala do srede junija. In potem? Poročevalec ne postavlja nobenih domnev. Toda za gospodarske opazovalce je malo mogočih odgovorov na to težavno vprašanje: ali uvedba stroge politike varčevanja ali pa znova priviti vijak z neizbežnim razvrednotenjem denarja. Vsekakor se Molletu in vsem Francozom jeseni ne obeta nič kaj rožnat položaj.

Medtem pa se v Alžiru nadaljuje teroristična akcija proti osvobodilnemu gibanju. Danes so v zaporu v Oranu usmrtili tri na smrt obsojene Alžirce. V Parizu pa je alžisko osvobodilno gibanje raztrosilo tajne letake, v katerih predlaga konferenco «pri okrogli mizi» za rešitev alžirskega vprašanja. Zveza študentov pa se je pridružila protestom proti teroristični akciji v Alžiru in odobrila proteste profesorjev Capitanta in Pereyga.

Alžirska osvobodilna vojska zadaja francoski vojski resne udarce. Pri nekem močnem spopadu so Alžirci sestrelili velik helikopter, v katerem so bili en častnik in dva člana posadke. Spopadi se ponavljajo na vsem alžirskem ozemlju.

Kakor javljajo iz Rabata, je včeraj prišla z letalom iz Pariza sovjetska trgovinska delegacija, ki se bo pogajala za obnovitev trgovinskih sporazumov med SZ in Marokom, za katere se je do sedaj pogajala Francija. Leta 1954 je maroški izvoz v SZ znašal okoli 200 milijonov frankov, uvoz Maroka iz SZ pa nekaj nad sto milijonov.

Iz Tunisa pa javljajo, da bo predsednik vlade Burgiba odpotoval prihodnji mesec v Libijo, da podpiše libijsko-tunizijsko prijateljsko pogodbo. Hkrati se bo razgovarjal o gospodarskih vprašanjih.

—«»—

Adenauer obišče ZDA konec maja

BONN, 10. — V bonnskih vladnih krogih javljajo, da bo kancler Adenauer odšel na uraden obisk v ZDA verjetno konec maja na vabilo predsednika Eisenhowerja. Adenauer bo odpotoval iz Bonna 23. maja v New York, kjer bo privatno ostal do 26. maja. Na uraden obisk v Washington pa bo odšel 27. maja.

Junija pa bo Adenauer obiskal Avstrijo, da vrne obisk kanclerju Raabu. Dan še ni bil določen.

—«»—

Bonomi in Segni o agrarni politiki

RIM, 10. — Na Domicijanovem stadionu na Palatinu se je zbralo 50.000 poljedelcev iz vse Italije na enajsti državni kongres Zveze neposrednih obdelovalcev. Na častni tribuni so se zbrali številni predstavniki parlamenta in skoraj vsi člani vlade s Segnijem vred.

Predsednik zveze Paolo Bonomi je omenil reformo agrarnih pogodb, «problem, ki zastruplja vso italijansko politiko». Dejal je, da smatra zveza ta zakonski načrt kot izhodiščno točko ne pa za cilj. Borila se bo na vse načine za njegovo izboljšanje, ne da bi pri tem iskala pomoči socialkomunistov, pa tudi ne tako, da bi zrušila sedanjo vlačno solidarnost. Tako ravnanje, je rekel Bonomi, ne pomeni obrambe koristi zemljiških lastnikov, temveč obrambo kmetov, ki že devet let čakajo na rešitev problema.

Glede na skupno evropsko tržišče je Bonomi dejal, da je «velika luč posvetila na cesto bodočnosti». «Vendar pa ne bi hoteli, je nadaljeval, da bi se veliko upanje spremenilo v veliko razočaranje. Ni treba podcenjevati številnih vprašajev, ki nastajajo v novem razširjenem gospodarstvu. Ne bi hoteli, da bi Italija vstopila razorožena v zbor, v katerem so gotovo ostali udeleženci odločeni in pripravljeni, da ne žrtvujejo koristi svojih proizvajalnih slojev na oltar neke ideje, pa naj bo še tako velika in plemenita.»

Bonomi je tudi izrekel bojazen pred nevarnostjo, da bi Italija postala zaostala pokrajina nove Evrope. Pri tem je poudaril, da ima Italija že sedaj najnižje individualne dohodke, da je na zadnjem mestu s povprečnim državnim dohodkom in da daje italijansko poljedelsko gospodarstvo najnižje dohodke v primerjavi z ostalimi narodnimi dejavnostmi.

Za Bonomijem je govoril ministrski predsednik Segni, ki je v svojem govoru našteval, kaj vse je vlada storila na področju agrarne politike. Dejal je, da nobena socialna pridobitev ne bo zalegla, če se predvsem ne poveča proizvodnja. Zaradi tega je nujno pospešiti tehniko ter voditi politiko socialne solidarnosti, ki jo bo treba še okrepiti.

—«»—

Nadaljujejo se razgovori med ZDA in Egiptom

KAIRO, 10. — Egiptovski zunanji minister Favzi se je tudi danes sestal z ameriškim poslanikom. Predstavnik ameriškega državnega departmaja pa je danes zanikal, da so pogajanja med Washingtonom in Kairom o Sueškem prekopu prišla na mrtvo točko in je pripomnil, da se pogajanja nadaljujejo. To je potrdil tudi predsednik Eisenhower na svoji današnji tiskovni konferenci, ko je izjavil, da se pogajanja z Egiptom nadaljujejo in da so ZDA mnenja, da bo mogoče doseči zadovoljiv sporazum. Dodal je, da mu ni nič znanega, koliko časa bodo pogajanja še trajala. Z DA vsekakor ne nameravajo za sedaj napraviti drugih korakov izven sedanjih pogajanj.

V zvezi s sueškim vprašanjem sta se danes ponovno sestala v gradu Celle Saint - Cloud tudi zunanja ministra Pineau in Selwyn Lloyd.

V Jeruzalemu pa je izraelska zunanja ministrica Golda Meir sprejela sovjetskega poslanika Abramova. Sestanek je zahteval Abramov. Zatrjuje se, da želi Sovjetska zveza pojasnila o izraelskem stališču do Eisenhowerjeve doktrine o Srednjem vzhodu. V diplomatskih krogih so tudi mnenja, da je Golda Meir govorila z Abramovom o možnosti obnovitve uvoza sovjetskega petroleja in o dovoljenju Židom, ki živijo v SZ, da se izseljo v Izrael.

Kot poroča agencija za Srednji vzhod, pa so sedaj med raznimi arabskimi prestolnicami v teku razgovori, da se sporazumejo o skupnem protestu proti kršitvi arabskih teritorialnih voda, ki so jo izvršile ameriške ladje.

—«»—

Lukacs se je vrnil na Madžarsko

BUDIMPEŠTA, 10. — Budimpeštanski radio javlja, da je madžarska vlada dovolila Gyoergyju Lukacsu, ki je bil minister za prosveto v Nagyjevi vladi, da se vrne na Madžarsko. Kakor javlja agencija MTI, se je Lukacs že vrnil.

Radio je sporočil, da je prof. Lukacs s pismom zaprosil dovoljenje za povratek, da lahko nadaljuje svoje znanstvene študije. Kakor je znano, je bil Lukacs izgnan v Romunijo.

HRUŠČEV ZAGOVARJA LISENKA IN UKINITEV REDNIH POSOJIL

Doslej so posojila znašala tri do štiri tedenske delavske mezde

MOSKVA, 10. — V govoru, ki ga je imel 8. aprila v Gorkem, je Nikita Hruščev izjavil, da vlada in partija predlagata sovjetskim delavcem, da se od leta 1958 dalje ukinejo letna državna posojila, če sovjetski delavci pristanejo, da se vračanje prejšnjih posojil prekine za dvajset ali petindvajset let. Tudi po tej dobi, je dejal Hruščev, ne bo mogoče v enem samem obroku vrniti 260 milijard rubljev kolikor znaša sedaj javni dolg. Ta bi se vračal v obrokih v višini 13 milijard letno.

Strokovnjaki za gospodarske zadeve pripominjajo, da predstavljajo v Sovjetski zvezi državna posojila redne dohodke. Ministrska okrožnica določa znesek, ki ga morajo podpisati delavci. Leta 1956 je ta znesek znašal tri ali štiritedensko mezdo.

Poleg teh posojil obstaja tudi triodstotno posojilo «prosto prenosljivo posojilo». Vsak državljan lahko podpiše obveznico s triodstotnimi obrestmi in to posojilo se mu v primeru potrebe lahko takoj vrne. Hruščev je pripomnil, da bodo te obveznice še dalje obstajale.

Hruščev je v svojem govoru tudi izjavil, da je naklonjen tezi znanega biologa Lisenka in da se strinja z njim, da je treba v kmetijstvu uporabljati mešana organska in mineralna gnojila, ter je pripomnil, da je komisija akademije za kmetijske znanosti januarja s posebno resolucijo obsodila to tezo. V zvezi z obtožbami, da je Lisenko, ko je bil predsednik akademije za kmetijsko znanost kazal netolerantnost in preziral teorije bil predsednik akademije vim, je Hruščev zagovarjal stališče Lisenka, češ da Lisenka pozna. (Lisenko je užival zelo velik sloves tudi v stalinski dobi). Z druge strani je Hruščev kritiziral nekatere člane akademije za kmetijsko znanost, češ da uporabljajo v zvezi z znanstvenimi vprašanji nedemokratične «miličniške» metode.

Hruščev je tudi obsodil dejstvo, da dva člana vlade, minister za kmetijstvo Mackević in minister za sovhoze Benediktov nista zavzela jasnega stališča v sporu v zvezi s teorijo o gnojilih, ki jo zagovarja Lisenko.

Polemika o atomski oborožitvi

Moskva nadaljuje z opomini Norveški, Turčiji in Grčiji

Opozorila veljajo tudi državam Srednjega vzhoda V ZDA pa opozarjajo na tretjo močno atomsko eksplozijo v ZSSR - Nemški liberalni voditelj nasprotuje zalogam atomskega orožja v Zahodni Nemčiji

WASHINGTON, 10. — Komisija za atomsko energijo v ZDA je sporočila, da je bila danes v Sovjetski zvezi tretja jedrna eksplozija v sedanji vrsti poizkusov ter da je bila «precej močnejša od prejšnjih». Prejšnji dve eksploziji sta bili v sredo in soboto.

Medtem pa je moskovski radio tudi danes ponavljal opomine zahodnim državam v zvezi z atomsko oborožitvijo. Opomini so bili namenjeni Norveški, Turčiji in Grčiji. Poleg tega pa je radio danes opozoril tudi države Srednjega vzhoda, da bodo v primeru vojne ameriška oporišča na njihovem ozemlju uničena.

Komentator je poudaril, da v primeru vojaških operacij in napadov ameriških bombnikov, ki bi prišli iz oporišč na Srednjem vzhodu nad sovjetska mesta, ne bi Sovjetska zveza ostala pasivna, pač pa bi uničila ta oporišča, s katerih so bili usmerjeni napadi. «Vprašanje ameriških vojaških oporišč, je poudaril komentator, je zelo nevarna zadeva. To bi moralo biti vsem jasno. Svetovni mir zahteva likvidacijo ameriških vojaških oporišč v drugih državah, med katerimi so Turčija, Libija, Maroko in Tunizija».

V oddaji namenjeni Turčiji je komentator izjavil, da skušajo ZDA obkrožiti Sovjetsko zvezo z atomskimi oporišči, ter je poudaril, da ati načrti ne morejo ostati neopaženi. «ZDA, je dejal komentator, strašijo narode sveta z namišljeno sovjetsko nevarnostjo. Želijo namreč pripraviti tla za obkroženje Sovjetske zveze z atomskimi oporišči. Vsi že vedo, da želijo ZDA postaviti atomska oporišča v Turčiji, Iranu, Japonski, na Aljaski in v državah Zahodne Evrope. Naravno je, da taki načrti ne ostajajo neopaženi».

V oddaji namenjeni Grčiji pa je komentator zanikal, da pomenijo prejšnje izjave o tej zadevi grožnjo Grčiji, ter je dodal, da je «sovjetska vlada pripravljena napraviti vse za razvoj prijateljskih odnosov z Grčijo».

«Hkrati, je dodal, niso ZDA zamolčale svojih namenov, da uporabijo Grčijo kot oporišče za atomski napad na Sovjetsko zvezo. Ni torej vzroka za pritoževanje, če moskovski radio pošteno in odkrito govori o tem in poudarja nevarnost, ki jo ima dovoljenje oporišč ameriškim atomskim enotam».

V oddaji namenjeni Norveški je komentator dejal, da je NATO prisilila norveško vlado na vojaško sodelovanje z državo, ki je bila njena sovražnica — Nemčijo — proti volji prebivalstva. «Nihče, je pripomnil komentator, ne bi mogel predvidevati, da se bodo čez deset ali dvanajst let norveške oblasti pogajale z napadalcem, z okupatorsko državo o vojaškem sodelovanju». «Težko je misliti, da norveške oblasti ne po

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 12,5, najnižja 9,6, zračni tlak 996,6, vlaga 79 odst., 3,8 padavin, temperatura morja 10,1.
Vreme danes: Pretežno oblačno vreme s krajevnimi razjasnitvami.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 11. aprila
Leon, Levko
Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 18.46. Dolžina dneva 13.18. Luna vzide ob 15.22 in zatone ob 3.28.
Jutri, PETEK, 12. aprila
Saba, Savica

Pred današnjo sejo na tržaškem županstvu

Začasno odvrnjena kriza v tržaškem občinskem svetu?

Sestanek občinske komisije za prosto cono in komisije za pomorstvo - Za podporo tržaškemu pristanišču

Drevi ob 18. uri bo redna seja tržaškega občinskega sveta. V preteklih dneh so vsi tržaški časniki mnogo pisali o tej seji kot odločilni za nadaljnji obstoj občinskega sveta. Sklicevali so se na možnost da bo socialistični svetovalec Teiner vztrajal na stališču, da mora župan dovoliti razpravo o njegovi resoluciji, ki jo je predložil na seji preteklega petka in ki je zaradi županove trdovratnosti povzročila, da je vsa leva opozicija zapustila sejno dvorano ter je moral župan sejo prekiniti. Včeraj pa smo zvedeli, da svetovalec Teiner ne bo zahteval te obravnave, ampak da bo predlagal vključitev v občinski odbor predstavnika MEN. Po mnenju socialističnega svetovalca bi se z vključitvijo predstavnika omenjene skupine v občinski odbor vprašanje proste cone hitreje reševalo.

Obenem pa smo zvedeli, da nekateri svetovalci «male leve opozicije» ne bodo več pogrevali vprašanja o diskriminacijah. Gre torej za popustitev nekaterih malih levičarskih skupin tako imenovane demokratične levice pred demokristjani, ki še vedno vztrajajo na diskriminaciji do nekaterih skupin v občinskem svetu. Socialistu Teinerju, dvema svetovalcema MEN, ki imata za svoj občinski program le borbo za prosto cono in še kakemu «neodvisnemu» svetovalcu zadostuje, da demokristjani obljubijo, da bodo podprli načrt o postopni ustanovitvi proste cone v roku treh let. Ker so demokristjani to že sprejeli, ni izključeno, da boco te male levičarske skupine šle mimo vseh svojih dosedanjih političnih zahtev v občinskem svetu glede udeležbe vseh opozicijskih skupin ne glede na njihovo strankarsko pripadnost v raznih javnih ustanovah.

Občinske komisije pa neutrudno delajo, da bi sestavile svoje načrte o raznih gospodarskih in drugih vprašanjih mesta ter jih nato predložile občinskemu svetu najkasneje do konca tega meseca, kot je bilo to določeno.

Včeraj sta se sestali komisija za prosto cono in komisija za pomorstvo. Na seji za prosto cono so sklenili, da posamezni člani ne bodo več dajali podatkov časnikarjem in da bodo zato po vsaki seji izdali uradno poročilo. Do sedaj je bilo namreč v praksi, da so časnikarji sami poiskali informacije o delu komisije in jih objavili tako, kot so jih dobili od članov komisije.

Zato je bilo sinoči izdano sledeče poročilo: «10. aprila se je sestala komisija za prosto cono in nadaljevala s proučevanjem predlogov, ki so jih predložile posamezne skupine v občinskem svetu. Komisija je proučila možnost uvoza nekaterih potrošnih predmetov in reprodukcijskega blaga v prvem obdobju ustanovitve proste cone. Poleg tega pa je soglasno sklenila, da bodo seznam potrošniških in drugih predmetov, ki bi morali biti oproščeni carine v okviru proste cone, predložila v proučevanje zainteresiranim gospodarskim kategorijam.

Nato je komisija sprejela tudi člen 3 načrta proste cone, ki govori o zaščiti krajevne industrije. Prihodnji sestanek komisije bo v torek.»

Občinska komisija za pomorstvo pa je ob številni udeležbi raznih izvedencev razpravljala izključno o členu 8 zakona o pomorskih konvencijah, ki ga je svoj čas minister za trgovinsko mornarico predložil v odobritev parlamentu. Med razpravo so bili predlagani številni amandmaji, ki se nanašajo predvsem na državne subvencije podržavljenim pomorskim družbam.

Pripomniti moramo, da je to delo komisije dodatnega značaja, ker je komisija že takoj ob začetku tega leta sestavila načrt najnujnejših zahtev tržaškega pristanišča in ga poslala pristojnim pomorskim organom v Rim.

Poleg obravnave o členu 8 zadevnega zakona so člani komisije sklenili, da bo treba razširiti akcijo za obrambo interesov tržaškega pristanišča tudi na druge javne ustanove, kot na primer na pokrajino, na ostale občine in še posebno na bližnje italijansko zaledje. Na tem področju bi lahko Trst našel podporo v Gorici in Vidmu, podporo posameznih županov in še posebno podporo goriških in videmskih poslancev. Poleg tega pa je naše mesto vključeno tudi v tako imenovano skupnost jadranskih pristanišč, ki se ukvarja izključno s pomorskimi vprašanji vsega Jačrana.

—«»—

IZ KOPRA

Genovski inženir ilegalno preko meje

V zvezi s «skrivnostnim izginotjem» genovskega inženirja Giampaola Marcuccija, ki je v našem mestu obiskoval neki tečaj pri «Esso Standard», smo iz Kopra izvedeli naslednje:

Marcucci je v nedeljo ilegalno prešel mejo nekje v Miljskih hribih. Zaustavile so ga jugoslovanske obmejne straže in kmalu za tem je bil odpeljan v Koper. O njegovem ilegalnem prehodu so bile obveščene pristojne oblasti v Trstu (radio Koper je vest objavil že v ponedeljek). Postopek je v teku in ko bo rešen, bodo Marcuccija predali italijanskim obmejnim organom.

—«»—

Seja miljskega obč. sveta

Odložena razprava o deželni avtonomiji

Sinoči je bila v Miljah seja občinskega sveta, na kateri bi morali razpravljati o resoluciji za ustanovitev avtonomne dežele s posebnim statutom, toda razprava o raznih drugih upravnih zadevah se je dolgo zavlekla, tako da omenjena resolucija ni prišla na vrsto in bodo o njej razpravljali na prihodnji seji, ki bo po praznikih.

Najprej je občinski svet soglasno odobril poziv prefekturi, da bi čimprej odobrila sklep občinskega sveta glede poenotenja plač občinskim uslužbencem. Občinski svet je namreč že lani določil poenotenje plač občinskim uslužbencem, toda upravni pokrajinski odbor ni še do sedaj odobril tega sklepa, zaradi česar so občinski uslužbenci zaprosili občinski svet, naj posreduje pri pokrajini za čimprejšnjo rešitev tega vprašanja.

Nato je občinski svet odobril nakup novega osebnega avtomobila za občinsko upravo, ker bodo dosedanjega preuredili za mrtvaški voz. Za nakup novega avtomobila in preureditev starega bodo porabili skupno 1,5 milijona lir. Prav tako je občinski svet odobril nakup zemljišča v Ulici Battisti, ki ga ima sedaj občina v najemu za svoja skladišča, da bodo tam sezidali občinsko garažo, delavnico itd. Za 1015 kv. metrov zemljišča in staro zgradbo bodo dali približno 8,5 milijona lir, ki si jih bo občina sposodila. Mnogo so nato govorili še o zakonu št. 703, ker prefektura ni odobrila sklepa občinskega sveta o izključitvi nekaterih predmetov iz seznama za trošarino. Občinski svet je sinoči zaradi tega vključil v seznam tudi olje, kis itd.

Ob koncu seje je občinski svet še sklenil oddati v oskrbo novo avtobusno postajo v Miljah občinskemu prevozniškemu podjetju ACNA.

—«»—

Delo delegacije krajevnih uslužbencev

Zveza uslužbencev krajevnih ustanov CGIL sporoča, da je njena delegacija, ki je odpotovala predvčerajšnjim v Rim, s pomočjo tajništva vsedržavne zveze te stroke CGIL stopila v stik s tajništvom podtajnika notranjih zadev ter da je imela sinoči prvi sestanek z dr. Levantom, ravnateljem odseka za tržaško področje. Na sestanku so razpravljali na osnovi tega, kar so krajevni uslužbenci že dosegli v raznih mestih.

Tako so na primer dosegli uslužbenci pokrajine v Bologni pet štiriletnih periodičnih poviškov po 10 odstotkov, v Pescari 4 štiriletne periodične poviške po 10 odst., v Vicenzi 10 periodičnih poviškov po 5 odstotkov itd.

Iz tega je razvidno, da je ravnanje dr. Macciotte v nasprotju z ravnanjem nadzornih oblasti v drugih pokrajinah. Glede vprašanja bolniških uslužbencev je delegacija posredovala pri odvetniku Giaccalonu, generalnem načelniku ministrstva za delo, ki ji je sporočil, da je minister že posredoval pri notranjem ministrstvu, naj poskrbi, da bo vladni generalni komisariat spoštoval sporazum, sklenjen med sindikati in vsedržavno zvezo bolnišnic (FIARO) glede 3.5-odstotnih periodičnih poviškov.

Slovenske srednje šole morajo ostati v mestu!

Ob obnavnavi letošnjega pokrajinskega proračuna je predsednik pokrajinskega sveta prof. Gregoretti v odgovor svetovalcu Šiškoviču, ki je zahteval, naj se pokrajinska uprava zanima za zidanje novega šolskega poslopja za slovensko realno in klasično gimnazijo, ki sta nastanjeni v neprimernih in nehigienskih prostorih v Ulici Lazzaretto Vecchio, dejal, da je o tem vprašanju govoril z vladnim komisarjem. Prof. Gregoretti je izjavil, da je predlagal, naj bi v ta namen dozidali še eno nadstropje na slovenski šoli pri Sv. Ivanu.

Že tedaj smo proti temu Gregorettijevemu načrtu odločno protestirali, ker smo menili, da bi to pomenilo načrtno odstranitev vseh slovenskih višjih šol iz središča mesta.

Sedaj pa smo zvedeli, da je pokrajinski predsednik naročil ravnateljstvu slovenske višje gimnazije v Ulici Lazzaretto Vecchio, naj izdela načrt za dozidavo enega nadstropja šolskega poslopja pri Sv. Ivanu. Kot torej vidimo, sedaj ne gre več za pomanjkanje denarnih sredstev za zidanje novega šolskega poslopja za slovenske višje srednje šole, kot so to do sedaj poudarjali pristojni organi. Zato pa so se odločili, da izrinejo vse slovenske višje srednje šole iz središča mesta.

O tem diskriminacijskem pokrajinskem načrtu so zvedeli tudi profesorji in dijaki realne in klasične gimnazije, ki so takoj izrazili svoje nezadovoljstvo in ogorčenje. Samo zamisel tega načrta bo povzročila med vso slovensko javnostjo upravičeno ogorčenje. Tržaški Slovenci že vsa povojna leta zahtevajo od šolskih in upravnih oblasti, da se jim enkrat za vselej popravi krivica, ki jim jo je napravil fašizem, ko je uničil vse slovenske šole. Zahteva pa se ne nanaša samo na obstoj slovenskih šol. Tržaški Slovenci zahtevajo tudi, da se dajo slovenskim šolam ustrezni in sodobni šolski prostori v središču mesta, kjer so bile že pred prvo svetovno vojno in tudi vsa leta po zadnji vojni. Izriniti slovenske šole iz središča mesta in jih potisniti v predmestje bi pomenilo grobo kršitev slovenskih narodnostnih pravic.

Novo poslopje za slovenske višje srednje šole je treba sezidati v središču mesta, ker imajo Slovenci pravico do teh šol v mestu in ne v predmestju. Po možnosti pa bi moralo biti sezidano v bližini železniške in avtobusne postaje, tako da bi bilo pri roki tudi okoliškim dijakom. Pristojni organi ne morejo in ne smejo iti mimo teh dejstev, ki predstavljajo edino pravično rešitev zidanja novega poslopja za slovenske višje srednje šole.

Avstrijci so napravili korak naprej

Trst in vprašanje avstrijske mornarice

Bo naše mesto postalo matično pristanišče za avstrijsko ladjevje? - Avstrijski uvoz in izvoz v preteklem letu

Poročali smo že o avstrijskih načrtih za gradnjo lastne trgovinske mornarice, za kar je ministrstvo za promet že pripravilo zakonski osnutek. O tem vprašanju je sedaj razpravljala tudi zvezna avstrijska trgovinska zbornica, ki je izrazila svoje zadovoljstvo z nameravano gradnjo lastnega ladjevja. Zbornica je izrazila nekatere pripombe k zakonskemu osnutku in je kritizirala predvsem tiste dele osnutka, ki določajo, da bo lahko država avstrijske brodarje v primeru potrebe prisilila, da bodo prevažali blago po določenih tarifah. Zbornica je mnenja, da so ta določila presplošno navedena in da bi taka določila bila upravičena samo v primeru vojne.

Stališče avstrijske trgovinske zbornice je izerdno pomembno, saj se je na ta način premaknilo vprašanje gračnje avstrijske mornarice za dobršen korak naprej. V tej zvezi smo tudi že poročali, da so avstrijske jeklarne že naročile gradnjo velike tovorne ladje v nemških ladjedelnicah.

Še vedno pa je odprto vprašanje matičnega pristanišča za avstrijsko ladjevje, pri čemer je predvsem zainteresiran Trst, saj bi avstrijska mornarica znatno povečala ne samo število pomorskih zvez med Trstom in prekomorskimi državami, temveč bi nudila tuci obsežne možnosti zaposlitve manjšim in srednjim trgovskim in industrijskim podjetjem.

V tej zvezi so zanimive zadnje vesti o izredno obsežnem prometu, ki se bo razvil skozi Sueški prekop proti deželam Daljnega vzhoda. 12. aprila bo iz Trsta odplula Lloydova ladja «Nino Bixio», na katero bodo naložili okrog 3000 ton povečini avstrijskega blaga: industrijskih izdelkov, električnih naprav, papirja, celuloze in strojev. To bo prva ladja na trgovski progi Trst-Daljni vzhod, ki bo odplula po sueški krizi iz Trsta skozi Sueški prekop.

Poudariti je treba, da se trgovinska izmenjava med Avstrijo in azijskimi državami vedno bolj razvija. Avstrijska industrija se tako vedno bol izanima za indijski in pakistanski trg in ji je uspelo zaključiti uspešne pogodbe s Kitajsko. Zelo ugodni so trgovinski odnosi z Japonsko, kamor so avstrijski izvozniki v zadnjih dveh letih povečali obseg izvoznega blaga. Zadovoljive so tuci perspektive za izmenjavo s Korejo zlasti v zadnjem času, ko je ta država iz političnih razlogov zmanjšala obseg svojih trgovskih stikov z Japonsko.

Obseg avstrijskega izvoza in uvoza skozi Trst se bo torej v bližnji prihodnosti nujno še povečal. V tej zvezi so zelo zanimivi podatki avstrijske trgovinske zbornice o razvoju avstrijskega prometa skozi Trst v preteklem letu. Skozi Trst so Avstrijci poslali v letu 1956 2.574.185 ton blaga, kar je za 7 odstotkov več kot v letu 1955. 77 odst. vsega avstrijskega tranzita je v lanskem letu pritegnilo naše pristanišče.

—«»—

Danes stavka pekovskih delavcev

Drevi se prične 24-urna stavka, ki sta jo napovedala oba sindikata pekovskih delavcev. Stavka se prične med 18. in 19. uro, ko po navadi pripravljajo zamesitev, ter se bo nadaljevala do iste ure jutri. Vsekakor pa lahko pride tudi do preklica stavke, kajti ob 16.15 bo na uradu za delo sestanek med predstavniki pekov in pekovskih delavcev. Ob 18. uri pa bo v prostorih stare Delavske zbornice CISL enotna skupščina pekovskih delavcev, na kateri bodo proučili položaj v zvezi s temi pogajanji.

—«»—

O V soboto ob 18. uri bo v konferenčni dvorani tržaške bolnišnice svečanost ob svetovnem dnevu zdravstva. Prof. dr. Domenico Campanacci bo govoril o temi «Prehrana in zdravje».

Seja odbora trgovinske zbornice

Tržaški gospodarstveniki na razgovorih v Ljubljani

Včeraj se je pod predsedstvom prof. Luzzata Fegiza sestal izvršni odbor trgovinske zbornice, ki je razpravljal o tržaški delegaciji italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice iz Milana, ki je bila ustanovljena pod okriljem tržaške trgovinske zbornice. Ta delegacija združuje 61 članov, ki so se sestali 3. aprila in so izvolili izvršni odbor. Včeraj je odpotovalo v Ljubljano odposlanstvo, katero sestavljajo Vatta, Colegin, Spinotti, Kocjančič in Košuta, ki so člani izvršnega odbora tržaške delegacije italijansko-jugoslovanske trgovinske zbornice. Odposlanstvo, katero spremlja šef urada za zunanjo trgovino tržaške trgovinske zbornice, se bo v Ljubljani sestalo s predstavniki slovenske delegacije jugoslovansko-italijanske trgovinske zbornice s sedežem v Beogradu. Na tem zasedanju bodo razpravljali o verjetni reviziji trgovinskega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo in še posebej o lokalnem trgovinskem sporazumu odnosno o izmenjavi med obmejnimi področji.

Izvršni odbor tržaške trgovinske zbornice je nato razpravljal o «zasedanju prostih luk», ki bo 16. aprila v Brindisiju in kjer bodo zastopana vsa italijanska pristanišča. Na tem zasedanju bo sodelovala tudi delegacija tržaške zbornice, ki bo še prechodno razpravljala o tem vprašanju.

V zvezi z napori za okrepitev turizma pripravljajo trgovinska zbornica, pokrajinska turistična ustanova in gledališče Verdi glasbeni teden «Treh gradov», na katerem bodo sodelovali priznani glasbeniki. Teden bo v septembru. Z ureditvijo tržaškega obrežja pa se ukvarja posebna komisija, ki se bo sestala 27. aprila in ki bo razpravljala o urbanističnem načrtu arh. Rogersa.

Odbor je sklenil ustanoviti tudi v Trstu center za informacije o kreditu, kot so to naredili že v drugih italijanskih mestih. Ta center se bo ukvarjal predvsem s stalno rastočimi kupčijami na obroke.

Predsednik vlade je imenoval prof. Luzzata Fegiza za člana odbora za povečanje zaposlitve in dohodkov, katerega so ustanovili pri predsedstvu vlade in ki se bo prvič sestal 17. aprila.

—«»—

Zaradi slabega vremena

Mr. Zellerbach šele danes v Trstu

Zaradi slabega vremena ni mogel ameriški veleposlanik Zellerbach včeraj popoldne z letalom odpotovati iz Rima. Veleposlanik je odpotoval sinoči z vlakom ob 21.30 in bo prispel v Trst danes zjutraj ob 8,25. Na tržaškem kolodvoru ga bo sprejel vladni generalni komisar dr. Palamara in številni predstavniki oblasti.

Ob 10. uri bo veleposlanik obiskal vladnega generalnega komisarja, nato škofa, predsednika pokrajinske uprave, župana in poveljnika vojaškega okrožja, ob 12,30 pa se bo v hotelu «Excelsior» sestal s predstavniki tiska.

Po kosilu, ki ga bo priredil vladni generalni komisar, bo gospod Zellerbach obiskal pristanišče, ob 17. uri pa ameriški konzulat, medtem ko se bo zvečer udeležil sprejema, ki ga bo priredil ameriški konzul v Trstu Mr. M. Ganett. Veleposlanik Zellerbach bo odpotoval iz Trsta v petek zjutraj.

—«»—

Protestno gibanje v boljunskem kamnolomu

V kamnolomu Salec v Boljuncu so začeli delavci protestno gibanje, ker se noče dolodajalec pogajati o njihovih zahtevah. Delavci ne bodo opravljali nadurnega in izrednega dela.

—«»—

Pogajanja o odpustih v «Editoriale Libraria»

Včeraj so se na Zvezi industrijcev sestali predstavniki sindikatov in tiskarskega podjetja Editoriale Libraria ter razpravljali o 17 odpustih, ki jih je nameravalo izvesti počjetje. Ker predstavniki podjetja niso hoteli povedati, v katerih oddelkih sploh mislijo odpustiti delavce, sindikati sploh niso mogli skleniti sporazuma s podjetjem. Vsekakor pa so predstavniki podjetja izjavili, da bodo odpustili samo 12 delavcev in ne 17, kot so prej nameravali. Te čelavce pa bi odpustili postopoma.

—«»—

Volitve odbora v Javnih skladiščih

Včeraj ob 7.30 so se začele v Javnih skladiščih volitve novega tovarniškega odbora, v katerem bodo 4 predstavniki delavcev in 3 predstavniki uradnikov. Doslej je volilo že nad 700 uslužbencev.

Skupščina Zveze pomorščakov

Protest članov zadruge „Garibaldi"

Člani se ne bodo udeležili občnega zbora v Rimu, ker ga imajo za nezakonitega

Včeraj je bila v Ul. Zonta 2 skupščina članov zadruge «Garibaldi», ki jo je sklicala Zveza pomorščakov CGIL. Skupščino je odprl predstavnik pomorščakov Sojic, ki je na kratko omenil položaj zadruge ter dal nato besedo članu vodstva Zveze pomorščakov (FILM). Ta je orisal delovanje komisarja, ki že več let upravlja zadrugo in ki je izvedel več škodljivih ukrepov. Predvsem je poudaril razne spremembe pravil, ki so bile sprejete brez posvetovanja z člani.

Po poročilu je spregovorilo več pomorščakov, ki so ostro protestirali proti tem spremembam. V imenu vodstva nove Delavske zbornice CGIL je spregovoril Cattonar. Po diskusiji so sprejeli razne sklepe. Predvsem je tajništvo FILM na zahtevo udeležencev skupščine sestavilo protest članov zadruge proti nezakonitim ukrepom komisarja in proti nezakonitemu sklicanju občnega zbora. Nato so izglasovali tudi pooblastilo, s katerim naročajo tajništvu, naj seznani pristojne oblasti s protestom skupščine ter naj z vsemi sredstvi, ki so mu na razpolago zaščiti njihove interese.

Nato so sklenili, da se ne bodo udeležili volitev novega upravnega sveta zadruge ter ne bodo zato poslali pooblastil tajništvu občnega zbora, ki bo 27. t. m. v Rimu. Končno so sklenili, da bodo poslali protestno brzojavko ministru za delo in socialno skrbstvo Vigorelliju, 27. t. m. pa se bodo ponovno sestali na skupščini in proučili novi položaj ter sprejeli morebitne nove sklepe.

—«»—

Volitve odbora v Del. zadrugah

Danes bodo volili novi tovarniški odbor tudi v Delavskih zadrugah. Danes in jutri bodo volili vsi uslužbenci prodajaln, v soboto pa uslužbenci osrednjega ravnateljstva. Volilnih upravičencev je 500, in sicer 344 uradnikov, ki izvolijo pet predstavnikov, ter 156 delavcev, ki izvolijo tri predstavnike. V dosedanjem odboru so bili 4 predstavniki struje CGIL in trije predstavniki struje CISL, ki so vsi uradniki. Novi odbor čaka veliko dela, saj je mnogo nerešenih vprašanj in tudi odnosi med uslužbenci in ravnateljstvom niso vedno zadovoljivi.

Uspešno zaključena policijska akcija

Skupina nevarnih tatov vendar končala v zaporu

Med njimi je več mladoletnikov - Skupna vrednost ukradenega blaga znaša okoli 3 milijone lir

Ponovno in povečano delovanje tatov skuterjev in avtomobilov je prisililo policijske organe, da so začeli z akcijo, ki bi se morala končati z aretacijo kake skupine teh nevarnih zlikovcev. Po mesecih in mesecih preiskave ter zasledovanja sumljivih oseb so končno policijski agenti zajeli 5 t.m. tri mladeniče v trenutku, ko so ukradli iz avta Giovannija Martinolija v Ul. Mazzini dežni plašč.

Med telesno preiskavo so jim celo našli nekaj zavojev bonbonov in par rokavic, seveda tatinskega izvora. Aretirane osebe, in sicer 18-letnega Giorgia Q. iz Videmske ul., 21-letnega Danteja Surriana in 25-letnega Luigija Giacuzza oba iz Ul. Commerciale so zaslišali in tako je prišla na dan cela veriga do sedaj nepojasnjenih tatvin. Seveda so mladeniči navedli tudi imena svojih pajdašev in do 8. t.m. je policija aretirala še 19-letnega Giorgia C. iz Videmske ulice, 20-letnega Guerrina V. iz Ul. Commerciale in 19-letnega Claudia L. iz Ul. Gozzi 5.

Da je njihovo delovanje preseglo že vse meje, dokazujejo priznanja aretiranih mlačeničev. Mladi Giorgio O. je imel na vesti kar 7 tatvin izvršenih s sodelovanjem Surriana in Giacuzza, dve s samim Surrianom, tri pa z Giacuzzom in 20-letnim Guerrinom V. Kradli pa so, kar jim je prišlo pod roko, od električnih gramofonov do ameriških cigaret, ki so jih prodajali po 150 lir zavitek, fotografskih aparatov, srajc in steklenic «gina» ali «whiskyja».

Surriano je v začetku zaslišavanja priznal, da je osebno brez pomoči drugih izvršil le dve tatvini. Toda ukradeno blago, ki so ga našli med preiskavo na njegovem domu, je čokazovalo, da mladenič ni tako nedolžen kot je trdil. Poleg tatvin, ki jih je srečno izpeljal s sodelovanjem drugih, je kradel tudi po stanovanjih. Med drugim je svojemu znancu ukradel iz njegove sobe zlat prstan, ki ga je nato zastavil za 3200 lir in polico prodal nekemu mehaniku. Njegovo največje veselje so bile tatvine skuterjev in pri tem delu ni gledal ne na znamke ne na barvo: vzel je vozilo in se odpeljal. Včasih se je zadovoljil tudi s tatvino rezervnega kolesa, za katerega je dobil reci in piši borih 500 lir.

«Nadobudni» mladenič je šel še dalje: nekega dne je stopil na «Saturnio», kjer je prosil, da bi mu dali kaj za pod zob. Med ogledovanjem parnika se mu je posrečilo vdreti v kabino prvega razreda in ker ni hotel oditi praznih rok, si je prisvojil brisače. Z istega parnika je tudi neopazno prinesel na kopno dve preprogi, ki ju je 19-letni Claudio L. iz Ul. Gozzi, ki se je tudi omadeževal s kako tatvino, nato prodal neki ženski.

Z aretacijo Claudia L. je policija zaključila akcijo s prijavo nepoštenih mladeničev, ki so ukradli za približno 3 milijone lir blaga, sodišču pod obtožbo organizacije tatinske tolpe in številnih tatvin. Seveda so jih premestili iz policijskih celic v koronejske zapore v pričakovanju procesa, medtem ko so 22-letnega Sergia Visentina iz Ul. Commerciale, ki je pred letom ali sodeloval pri neki tatvini, izpustili na začasno svobodo, a se bo moral tudi on zagovarjati pred sodiščem.

Na istem procesu bodo tudi prisotni kot obtoženci 47-letni Giuseppe Donda iz Ulice D. Chiesa in 35-letni Bruno Stoppani iz Ul. dei Giaggioli zaradi nakupa ukradenega blaga ter 54-letni Ercole Pascucci iz Ul. Madonnina zaradi neprevidnega nakupa.

Izpred prizivnega sodišča

Potrjena razsodba kazenskega sodišča: vsak tihotapec bo plačal 20 milijonov

Če pa te vsote ne bodo mogli plačati (kar je skoraj nemogoče), bodo presedeli tri leta v zaporu - Naivni izgovori jim niso pomagali

20 milijonov 600 tisoč lir je za naše pojme naravnost bajna vsota, s katero razpolagajo le redke, privilegirane osebe. In vendar bodo morali to vsoto plačati črtavi štirje obtoženci, ki jih je videmsko sodišče januarja lani obsodilo zaradi tihotapstva tujih cigaret in ker niso plačali davka na poslovni promet. To so 33-letni Salvino Boscolo iz Chioggie, 32-letni Mario Gastadello iz Padove, 38-letni Antonio Zancan ravno tako iz Padove in 37-letni Mario Bearzi iz S. Giorgio di Nogaro. Ti bi morali presedeti 2 meseca v zaporu in plačati vsak omenjeno vsoto, ki bi se spremenila v primeru, da je v določenem roku ne izplačajo, v nadaljnja tri leta zaporne kazni.

Do očkritja tihotapske skupine je prišlo okoli 3. ure ponoči 21. maja 1955 ob izlivu reke Zellina pri Portu Nogaru. Patrulja agentov finančne straže je namreč oprezovala po okolici, ko je opazila na stranski poti ob nasipu tovornik, ki se jim je bližal z ugasnjenimi lučmi. Že to je bilo sumljivo in ko so agenti, ki so se seveda potuhnili in skrili, opazili, da pred tovornikom hodi neki možak in da se za vozilom pelje še nekdo s skuterjem, ravno tako brez luči, so stopili iz teme in vse tri aretirali. Tako so ugotovili, da je bil pešec Gastadello, šofer Zancan in skuterist Bearzi. Istočasno pa sta se z morske strani približala obali dva čolna natovorjena z zaboji cigaret. Agenti so streljali v zrak, da bi prestrašili čolnarje, a ti so zapluli do nasprotne obale in zbežali.

Jasno je bilo, da sta bili skupini med seboj povezani za tihotapsko delovanje: v čolnu je bilo namreč 680 kg ameriških in švicarskih cigaret, v tovorniku pa samo nekaj opek, ki bi pa začostovale za pokritje in kamufliranje vtihotapljenega tobaka.

Medtem ko so Gastadella, Zancana in Bearzija odpeljali na zaslišanje, so druge patrulje začele iskati posadko čolnov in res se jim je v Maranu Lagunare posrečilo iztakniti 33-letnega lastnika čolna Salvina Boscola iz Chioggie. Ta jim je med potjo proti poveljstvu skušal uiti, kar pa se mu ni posrečilo. Boscolo sicer ni skušal niti tajiti prevoza cigaret, vendar se je izgovarjal, da ga je med ribarjenjem ustavila posadka nekega motornega čolna in ga prosila, seveda proti nagradi 50.000 lir, da odpelje cigarete na obalo. To svojo verzijo je mož kasneje spremenil in čejal, da je bil prisiljen pod grožnjo samokresa peljati cigarete. Jasno je, da mu ni nihče verjel in prav zato ga je sodišče tudi obsodilo.

Medtem pa so zasliševali Gastadella, ki je izjavil, da je v Latisani kupil opeke, da bi pokril neko strebo. Ob vrnitvi domov je spoznal, da niso za njegovo rabo, zaradi česar si je izposodil tovornik in povabil s seboj Zancana kot šoferja in hotel opeke zamenjati. Toda sklačišče z gradbenim materialom je bilo že zaprto in da ne bi trpeli izgube z vožnjo, sta se namenila v Marano, kjer sta nameravala kupiti ribe in nato s prodajo poravnati stroške. Toda smola je hotela, da rib nista dobila in ker so tedaj odpovedale tudi luči na tovorniku, sta šla po stranski poti v smeri Tržiča.

Bearzi pa se je izgovarjal, da ne ve ničesar o cigaretah in da je bil tedaj namenjen na ribarjenje. Tudi njemu so odpovedale luči in tako je moral slediti tovorniku ter je skuter peljal na roko. Da mu niso verjeli, je dokaz v dejstvu, da so tudi njega prijavili sodišču in da ga je sodni zbor obsodil kot ostale.

Istočasno z Boscolom in drugimi pa so organi finančne policije prijavili sodišču tuci 31-letnega Argentina Boscola in 43-letnega Arduina Boscola oba iz Chioggie, ker so sumili, da sta bila v času prevoza cigaret v čolnu. Toda oba sta vztrajno zanikala vsakršno krivdo in s tem dosegla, da ju je videmsko sodišče oprostilo s formulo, da nista izvršila dejanja.

Vsi ostali, ki niso mogli prebaviti hude obsodbe na zaporno in še hujšo denarno kazen, so vložili priziv, ki pa jim ni prinesel nobenih koristi. Tržaško prizivno sodišče je namreč prvotno obsodbo potrdilo in vse štiri obsodilo na plačilo povečanih sodnih stroškov.

—«»—

Poskus samomora

Iz nepojasnjenih razlogov je 79-letni Salvatore Reatti iz Ul. Cologna sklenil včeraj izvršiti samomor in je v odsotnosti žene najprej spil nekaj gramov «gardenala» in nato še odprl plin. Svoje dejanje je opravičil s pismom, katerega vsebina pa ni znana.

Njegova žena pa ga je s pravočasnim prihodom domov rešila v zadnjem trenutku gotove smrti in ga spremila v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na I. zdravniškem oddelku. Ker je njegovo stanje zelo resno, so si zdravniki pridržali prognozo.

Okoli poldne so morali pridržati na istem oddelku tudi 16-letno Normo Cecchi iz Ul. Domus Civica, ki je kljub mladosti že obupala nad življenjem in si izbrala prostovoljno smrt. Poskus samomora s plinom pa se ji je ponesrečil, ker jo je mati še pravočasno odkrila in tako bo moralo ostati dekle v bolnišnici dokler ne bodo izginili vsi znaki zastrupljenja in sicer 5 do 7 dni.

SNG
za Tržaško ozemlje

V soboto 13. t.m. ob 20.30 v BORSTU
John Patrick
VROČA KRI

V nedeljo 14. t. m. ob 17. uri v Ljudskem domu v KRIŽU
John Patrick
VROČA KRI

PROSVETNO DRUŠTVO «S. SKAMPERLE» Sv. Ivan priredi v nedeljo 14. t.m. ob 17. uri

kulturno prireditev

v dvorani na stadionu «Prvi maj» (Vrdelska cesta 7)

Nastopajo pevski zbor, dramska družina ter posamezni recitatorji.

Člani in prijatelji vljudno vabljeni

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO V TRSTU vabi na

fotografsko razstavo

s planinskimi in tržaškimi pokrajinskimi motivi

Odprta je v Gregorčičevi dvorani v Ul. Roma 15-II., do petka, 12. aprila vsak večer od 17.30 do 20. ure.

LJUDSKA PROSVETA

Seja izvršnega odbora Slovenske prosvetne zveze v Trstu bo jutri 12. t. m. ob 18. uri na sedežu.

Prosvetno društvo v Skednju

V torek, 16. t. m. bo v društvenih prostorih ob 19. uri občni zbor z običajnim dnevnim redom.

DAROVI IN PRISPEVKI

Pri naši objavi v sredo 3. t. m. — namesto cvetja na grob pok. Josipa Zagarja iz Padriča — smo pomotoma izpustili ime darovalca Mihaela Grgica iz Padriča 56, ki je prispeval kakor vsi drugi objavljeni darovalci.

—«»—

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 10. aprila 1957 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo je 9 oseb, poroke pa so bile 4.

POROČILI SO SE: mesar Albano Svara in gospodinja Liliana Angeli, električar Mario Ardetti in bolničarka Bruna Sore, pleskar Bruno Samba in trgovka Luigia Gregorig, pomorščak Mario Dudine in gospodinja Isabella Dudine.

UMRLI SO: 69-letna Assunta Lazzerini vd. Burresi, 47-letna Marija Sulčič por. Simčič, 60-letni Josip Skabar, 12-letna Maria Grazia Gallinucci, 77-letna Karolina Sulič por. Leban, 84-letna Elena Ludvik por. Ludvik, 70-letna Ana Ferluga por. Svagelj, 87-letna Caterina Bersich por. Cainero, 90-letna Amalia Vanech.

—«»—

NOCNA SLUŽBA LEKARN (v aprilu)

Cipolla, Ul. Belpoggio 4; Godina Enea, Ul. Ginnastica 6; Alla Maddalena, Istrska cesta 43; Pizzul-Cignola, Korzo Italia 14; Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26.

RADIO

ČETRTEK, 11. aprila 1957

TRST I POSTAJA A

11.30 Lahki orkestri; 12.00 Iz kraljestva živali; 12.10 Za vsakogar nekaj; 12.45 V svetu kulture; 12.55 Strauss: Simfonična fantazija iz opere «Žena brez senčes»; 13.30 Glasba iz revij; 13.50 Orkester Pacchiori; 17.30 Pesna glasba; 18.00 De Sabata: Juventus, simfonična pesnitev; 18.15 Beethoven: Kvartet v B-duru, op. 133; 18.32 Slavni pevci; 19.00 Ritmični orkester Bojana Adamiča; 19.15 Šola in dom; 19.30 Priljubljene melodije; 20.00 Sport; 20.05 Pri klavirju Charlie Kunz; 20.30 Slovenski oktet; 20.45 Herbert Victor: Irska rapsodija; 21.00 Dramatizirana zgodba — Ch. Dickens-M. Javornik: «Urad za zapletanje preprostih zadev»; igrajo člani Radijskega odra; 22.00 Italijansko povojno gledališče; 22.15 Čajkovski: Simfonija št. 4, v izvedbi Slovenske filharmonije; 23.00 Nokturni.

TRST I.

11.30 Operna glasba; 12.10 Orkester Angelini; 17.30 Boccherinijev kvintet; 19.00 Reportaža s prihoda motociklistov v Teramo; 21.05 Kvartet Radar; 21.35 Simfonični koncert.

KOPER

Poročila v slovenščini: 6.00, 7.00, 7.15, 13.30, 14.15, 15.00, 19.00, 22.00.

Poročila v italijanščini: 6.30, 12.30, 16.30, 17.50, 19.45, 23.00.

5.00-6.15 Spored iz Ljubljane; 6.15 Jutranja glasba; 7.00-7.15 Spored iz Ljubljane; 7.15 Glasba za dobro jutro, vmes koledar; 11.00 Otroški kotiček; 13.40

GOSPODARSKO IZPOPOLNJEVANJE «MALE EVROPE»

Kakšne so perspektive?

25. marca so predstavniki šestih držav «male Evrope» v Rimu podpisali sporazuma o skupnem evropskem tržišču in Evratomu, ki naj odpreta pot h končni ekonomski in nato tudi politični integraciji omenjenih držav. Sicer je bilo od tem rečeno, da so vrata v to skupnost odprta tudi drugim državam, vendar do sedaj še ni znakov, da bi se eš kaka druga država potegovala za članstvo v tej skupnosti. Sporazum je prav gotovo velik korak k tesnejšemu gospodarskemu in morda tudi političnemu povezovanju «male Evrope», toda, kot smo že dan po podpisu rekli, to je le faza mnogo daljšega procesa, katerega konec danes gotovo ne moremo predvidevati saj že sami dokumenti, ki so bili v Rimu podpisani, predvidevajo obdobje 15 do 17 let, v katerem naj bi se uresničila šele ekonomska integracija Evrope.

Že ta dolgi rok dokazuje, da se poborniki «evropeistične zamisli» zavedajo težkoč, ki jih bo treba premagati, preden se bo zamisel uresničila in teh težkoč je mnogo in so različne narave. So objektivnega in subjektivnega značaja, koreninijo pa v nasprotjih medsebojnih interesov, teženj in razvoja glavnih članic skupnosti. Sicer pa se je to videlo že v času priprav in eden od najbolj vnetih pobornikov, zapadnonemški kancler Adenauer, je 20. februarja letos po pariškem sestanku šefov šestih vlad držav članic izjavil, da so «razgovori bili zelo naporni in težki, zaradi nasprotij v začetnih stališčih». Toda Adenauer je tudi rekel, da je «prevladala evropeistična zamisel». Dejansko je ta sporazum le kompromis ali, konkretno, popuščanje francoskim zahtevam, da se njena čezmorska ozemlja vključijo v področje skupnosti, da države članice pripomorejo k razvoju kolonij in zahtevi, naj bi lastnina nad jedrskimi surovinami in napravami bila v rokah Evratoma.

Druge države članice so ta kompromis sprejele, niso pa sprejele celotnih francoskih zahtev. Kar se kolonij tiče je bilo sprejeto načelo združitve, kar se pa lastništva nad jedrskimi surovinami in napravami tiče, se je postavila omejitev, «da bodo v določenih primerih dopuščene tudi izjeme». To v praksi pomeni da se bo atomska energija lahko uporabila tudi v namene, ki jih sporazum ne predvideva. Iz vsega tega lahko zaključimo, da so se nasprotja, kljub podpisu, sicer ublažila, niso se pa odstranila, ker se bodo v postopnem razvoju, posebno v Franciji, Zapadni Nemčiji in Italiji prav gotovo še bolj jasno odražala.

Vlade držav članic so se obvezale, da bo šest parlamentov oba sporazuma ratificiralo že v letošnjem poletju, nakar bosta sporazuma polnoveljavna. Po izkušnjah z evropsko obrambno skupnostjo, ki jo je pokopal francoski parlament iz strahu pred nemško konkurenco, ni izključeno, da bi se to ne moglo ponoviti tudi z evropskim tržiščem in Evratomom, vendar pa je bolj možno, da se sporazum odobri, pa čeprav ne v določenem roku in ne brez večjih težkoč, saj vemo, da niso vsi parlamenti s sporazumoma navdušeni.

Predpostavimo, da gosta sporazuma odobrena, ker je to bolj realno. To pa še ne pomeni, da bodo spori in ovire premagane, kajti uresničenje «evropeistične zamisli» čaka še dolga in ovir polna pot. Predvsem je že v samem gibanju za gospodarsko integracijo prišlo do občutnih sprememb, ki se odražajo v nasprotnih gledališčih, kakšno mesto v svetu naj zavzame «združena Evropa». Ko so ob času De Gasperi, Schuman in Adenauer začeli akcijo za združitev Evrope, so si jo zamislili kot katoliški steber v borbi proti «komunizmu» s pomočjo krepitve Atlantske zveze in tesnejšega sodelovanja v ZDA. Katoliške stranke vztrajajo na tem načrtu tudi danes, toda leve sile in še posebno socialdemokrati si vlogo «združene Evrope» zamišljajo drugače, ker smatrajo, da bi «združena Evropa» morala postati nekaka «tretja sila», ki naj bi v mednarodnem merilu imela vlogo posrednika med ZSSR in ZDA.

Taka «združena Evropa» pa bi imela svoje osnovno oporišče v Veliki Britaniji, posebno potem, ko bi laburisti odvzeli konservativcem oblast. Iz teh razlik o splošnih koncepcijah izhajajo tudi razlike v gledanju na ostale bodoče dejavnosti «združene Evrope». Tako obstajajo, na primer, načelne razlike o tem, kakšno naj bo sodelovanje držav članic «male Evrope» v razvoju proizvodnih sil. Dober del socialdemokratskih sil, ki so za ustvaritev ekonomske skupnosti, stoji na stališču, da morejo glede tega imeti odločilno vlogo državne investicije, to se pravi, da se državni vpliv na gospodarstvo mora razširiti in okrepiti. Predstavniki katoliških strank pa zastopajo gledišče, naj bi vse prepustilo zasebnemu kapitalu in svobodni konkurenci. V tem sklopu nasprotij se govori tudi o načinu in metodi, kako je treba omejiti vpliv in dotok tujega, predvsem ameriškega kapitala. Pri tem katoličani menijo, da je treba ameriškemu kapitalu čimbolj odpreti vrata, socialdemokratske stranke pa so se postavile na stališče, da je ta pot zgrešena.

Pa ne gre le za nasprotja med «levimi» in «desnimi» silami, ampak tudi za nasprotja med samimi državami članicami. Dočim si Francija želi, naj bi «združena Evropa» podprla ohranitev kolonij in prispevala sredstva za borbo proti infiltraciji ameriškega kapitala v Afriki, se Zapadna Nemčija ne želi kompromitirati v očeh prebujenih in prebujajočih se afriških ljudstev. Z druge strani pa je del pobornikov evropske integracije pripravljen sprejeti zamenjavo Amerike na dosedanjih francoskih in britanskih položajih na Srednjem vzhodu, češ da se s tem itak branijo «zapadni položaji» v tem delu sveta.

Poleg teh načelnih ali taktičnih nasprotij pa imamo še nasprotja, ki temeljijo na povsem ekonomskih interesih in postavkah. Ta nasprotja koreninijo v razliki ekonomskih sil in ekonomske razvitosti posameznih držav članic. Ta razlika v ekonomski strukturi postavlja še vrsto vprašanj, ki bodo terjale ne le izredno elastičnost, ampak dejanske žrtve tistih držav članic, ki so bolj razvite od drugih. Glede tega je izredno važno, ali bo Zapadna Nemčija pripravljena «popuščati», na primer, Italiji in Franciji.

Ob koncu še nekaj: V sedanjem načrtu za evropsko ekonomsko sodelovanje prevladujejo blokovske težnje, te pa povzročajo odpor ali vsaj sum tistih evropskih sil, ki si to sodelovanje zamišljajo drugače.

Pričakovati je, da bodo vsa ta nasprotja prišla do večjega izraza že ob ratifikaciji sporazumov v posameznih parlamentih. Gotovo pa je, da bo proces evropske integracije imel vendarle večji uspeh kot ga je imel načrt za evropsko obrambno skupnost, saj so perspektive danes mnogo boljše. Kljub temu pa bo končni rezultat odvisen tudi od tega, koliko bo ves proces šel preko blokovskih koncepcij, oziroma koliko širine in elastičnosti bodo pokazali njeni voditelji, kajti tu ne gre več le za «malo Evropo», ampak za odnose med njo in vso Evropo in tudi ostalim svetom.

Ustanova za pospeševanje tujskega prometa v Meranu povrne stroške za najmanj enotedensko bivanje vsakemu desetemu izžrebanemu paru novoporočencev na poročnem potovanju. Že četrtič se je ta sreča nasmehnila Tržačanoma, in sicer to pot Mariji Antonietti in Ferrucciu Luniniju iz Ulice Monfort štev. 8, ki so jima povrnili 42 tisoč v Meranu potrošenih lir

POLEMIKA V ZVEZI Z DRZNIM NAČRTOM

Miljo visok nebotičnik

Stari arhitekt Wright je zaslovel že pred 42 leti; ko je v Tokiu zgradil hotel, ki ga potres ni porušil

Ko je ameriški arhitekt Frank Lloyd Wright pred časom objavil načrte za svoj «Sky City», se je med strokovnjaki razvila o njem velika diskusija. Številni arhitekti so se ob načrtih navdušili, drugi pa so izjavljali, da je Wright že povsem senilen in zato nesposoben razlikovati fantazijo od stvarnosti. Tudi tisk je v tem smislu izražal različno mnenje.

Samega arhitekta Wrighta pa, kot se zdi, to ni iznenadilo, saj ni prvič izzval v svetu «nevihte». V njegovi 65-letni praksi se mu to ni pripetilo prvič. Danes je Wright star že 85 let in je v tej svoji dolgi dobi večkrat doživel srečo, da so se njegovi «fantastični načrti» tudi uresničili. O tem bi morda največ lahko povedala epizoda izpred 42 let, ko je Wright sodeloval pri nekem natečaju za gradnjo hotela v središču Tokia. Zaradi položaja gradnje je natečaj zahteval, da mora biti stavba povsem varna pred potresom, in Wright je na natečaju uspel. Izdelal je načrt za hotel, katerega temelji so bili postavljeni v obliki klina, ki se «zabije» globoko v zemljo. Tedanji najbolšji strokovnjaki so ta načrt smatrali za idiotski. Toda 7 let pozneje je prišlo do strahovitega potresa, pri katerem je v Tokiu zgubilo življenje 100.000 ljudi, Wrightov hotel pa je bila edina zidana zgradba, ki se ni zrušila.

Zamisel o klinu kot temelju je Wright uporabil tudi pri načrtih za gradnjo svojega «Sky Cityja», to je nebotičnika, ki naj bi služil za upravne potrebe države Illinois in glavnega mesta države Chicaga. Seveda bi bil v tem primeru klin mnogo globlji kot pri tokijskem hotelu. Ta klin bi segel 55 m globoko, kar pa še vedno ni mnogo, če računamo, da bi bil njegov «supernebotičnik» visok polno miljo, to se pravi 1609 m. Nebotičnik bi imel 528 nadstropij in v njegovih prostorih bi bilo mesta za 130.000 uradnikov, ki bi jim bila zagotovljena povprečna površina 9,3 m. Skupna površina uradov v tej zgradbi bi znašala 1,200.000 kv. m, ostali prostori pa bi imeli še površino 510.000 kv. m.

Bolj zanimivo pa je to, kako si Wrigt zamišlja sistem dvigal v nebotičniku. Ta dvigala bi delovala na atomski pogon. Do petega nadstropja bi vodile premične stopnice, od tod pa do vrha dvigala, ki bi bila prav gotovo najhitrejša dvigala na svetu, saj bi mogel priti človek z njimi z vrha nebotičnika do petega nadstropja že v pičli minuti. Zmogljivost dvigal pa bi bila taka, da bi se moglo v eni minuti z njimi povzpeti z vrha nebotičnika do petega nadstropja kar 2000 oseb. Po Wrightovem računu bi v primeru potrebe lahko vsi prebivalci nebotičnika bili že v eni uri na ulici.

Amerika pa je dežela avtomobilov in zato je treba tudi s tem računati. Podzemeljske in nadzemeljske garaže bi po Wrightovem načrtu mogle sprejeti do 15.000 avtomobilov, predvidene pa so tudi terase, na katerih bi moglo pristati tudi 40 helikopterjev, med katerimi tudi taki, ki bi vozili tudi po 100 potnikov. Površina teh teras je preračunana tako, da bi na njih že v eni uri lahko pristalo s helikopterji od 10 do 20 tisoč oseb.

Na vrhu nebotičnika pa bi bila tudi televizijska oddajna postaja, ki bi imela tak radius, da bi povezala tako atlantsko kot pacifiško obalo in bi tako bila prva televizijska postaja, ki bi lahko oddajala svoj program vsem ZDA brez vmesnih relejnih postaj.

Kaj pa stroški? Wright pravi, da bi po njegovih računih gradnja stala le kakih 250 milijonov dolarjev. Ta številka ni majhna, vendar se mnogim zdi smešno, saj strokovnjaki računajo, da bi se stroški povzpeli nad 3 milijarde dolarjev, oziroma v naši valuti 1.800 milijard lir.

Italijanski režiser Giuseppe de Santis se mudi na obisku v Jugoslaviji. Na sliki ga vidimo v razgovoru z vodstvom «Triglav - film» v Ljubljani. (Od leve: Ivan Bratko, član Filmskega sveta, Giuseppe de Santis, direktor Brane Tama in reziser France Štiglic)

NADALJUJE SE RAZPRAVA PRED BENEŠKIM SODIŠČEM

Državni pravdnik je prepričan da Giuseppe in Rossana lažeta

Po senzacionalnem priznanju «strica Jožeta» na poslednji razpravi v Benetkah, ki je končno priznal, da na dan 9. aprila ni ostal v uradu in da ni prebil popoldneva v krogu svoje družine, ampak da se je sestal s sestro svoje zaročenke, Rossano Spissu, in po mič manj senzacionalnem pismu, ki ga je novinar Fabrizio Menghini naslovil na «strica Jožeta», in v katerem ga poziva, naj končno prizna, da je bil tistega usodnega dne skupaj s svojo nečakinjo Wilmo — je povsem razumljivo, da je publika napolnila sodno dvorano tako, kot se je to dogajalo le takrat ko so zasliševali slovito Anno Mario Caglio. In napeta radovednost publike je do neke mere tudi povsem upravičena, ker pričakuje, da se bo v teh dneh odločila usoda tega procesa, ki se vlece kot jara kača in na katerem prihaja od časa do časa do novih momentov. In prav ti novi momenti utegnejo pripraviti nov okvir za novo sliko o poslednjih urah do sedaj še vedno zagonetne osebnosti Wilme Montesijeve.

Danes je že povsem nesporno, da pokojna Wilma ni bila tisto «nedolžno» dekle, kot jo hočejo prikazati njeni družinski člani. Tu gre očitno za stvari, ki bi jih njeni starši, brat, sestra, stric in teta radi prikrili, in zato je tudi razumljivo, da je državni pravdnik tako oster in očitno nenaklonjen, kadar je kateri koli od njih poklican na pričevanje. Dejansko ima človek vtis, da Montesijevi družini ne gre za ugotovitev resnice glede okoliščin, ki so zahtevale življenje mlade Wilme, ampak da gre pri njih le zato, da se reši «čast» družine, čast, ki bi utegnila biti omadeževana, če bi se ugotovilo kako in zakaj je Wilma izgubila življenje. Tako je nastala prava fronta med državnim pravdnikom na tej strani in člani Montesijeve družine na drugi strani.

Tako zadržanje članov Montesijeve družine nikakor ne more pozitivno vplivati na nadaljnji razvoj tega procesa, hkrati pa utrjuje v sodnem zboru prepričanje, da je sodna preiskava bila morda na napačni poti, ko je prišla do zaključka, da je smrt Wilme Montesi povezana z «orgijami», ki so se vršile v Capocotti pod okriljem lovskega društva sv. Huberta in pod pokroviteljstvom zloglasnega markiza Huga Montagne.

Na včerajšnji razpravi so naskočili poslednji alibi «strica Jožeta». V tej zvezi so zaslišali Rossano Spissu in jo z raznimi, neprestanimi, prepletajočimi se ugovori predsednika, državnega pravdnika in zagovornikov tako zmedli, da so jo končno spravili v jok. Povedala je, da je bila 9. aprila 1953 opoldne in zvečer skupaj z zaročencem svoje sestre, glede raznih urnikov pa je nastalo protislovje med tem, kar je izjavil Giuseppe Montesi in med izpovedjo Rossane Spissu. Državni pravdnik je ta protislovja ostro podčrtal on celo obdolžil pričo, da laže. Iz zadržanja državnega pravdnika in predsednika sodišča — da o zadržanju zagovornikov Piccionija in Montagne sploh ne govorimo — je razvidno, da sta prepričana, da tudi novi alibi Giuseppa Montesija ne drži, in da je Montesijeva družina rahlo pristala na to, da postane ljubavno razmerje med «stricem Jožetom» in Rossano Spissu znano tudi širši javnosti, kot da bi povedala odkrito, kaj ji je znanega o poslednjih urah nesrečne Wilme, predvsem pa da bi sodišču povedala kaj več o njenem življenju. Če sodišču ne bo uspelo premostiti paradoksa tega procesa, namreč, da poznamo bolje zasebno življenje ne le glavnih obdolžencev, ampak tudi vsak dan bolje zasebno življenje glavnih prič, pa tudi prič, ki so vsak trenutek na tem, da se iz priče spremene v obdolženca; da nam je pa povsem neznano zasebno življenje glavne osebe, zaradi smrti katere se ta proces vrši — potem je težko verjeti, da bo proces dosegel svoj cilj.

Rossano Spissu so po zaslišanju odslovili in ji prepovedali, da bi prišla v stik s pričami, ki so jih morali še zaslišati. Nato so zaslišali «strica Jožeta», a tudi z njegovimi odgovori nista bila zadovoljna niti državni pravdnik niti predsednik sodišča. Pa tudi odvetniki so mu zastavljali razna vprašanja. Tako Rossano Spissu, kot Giuseppa Montesija je državni pravdnik obdolžil, da ne govorita resnice. Ali mu bo uspelo to tudi dokazati?

Žena - otrok - dom - gospodinjstvo - moda

KAKO BO Z GOSPODINJSTVOM LETA 2000

Elektronska kuhinja bo opravila samostojno vsa kuhinjska dela

Glavni stan bo telefon - Štedilnika sploh ne bomo potrebovali - Morda se bo ta zamisel uresničila že čez deset let

Salon za gospodinjsko umetnost v Parizu razstavlja elektronsko kuhinjo, kuhinjo bodočnosti. Ta elegantni laboratorij, kjer se lahko tudi udobno živi, zavzema 15 m dolg prostor; nikjer nobenega praška, kaj šele umazanije in, kar je najvažnejše, nobenega dela. Pripravljanje jedi in pijače, serviranje, pranje posode, prtov in krp ter še marsikaj drugega, opravijo aparati sami.

«Kuhinja iz sanj» kot jo imenujejo, ima svoj glavni telefonski stan. Zavrteti je treba kolesce in poseben kazalec pokaže v imeniku zaželeno številko; še kretnja, ali dve in ustrezni aparat prične z delom. Kuhinja izpolni gospodinji vsako najmanjšo željo. Tudi če je gospodinja odsotna, enostavno telefonira v glavni stan in kuhinja prične peči na primer pečenko, zapre okno in spravi v pogon vse kar je treba.

Če si gospodinja izbere za kosilo neko jed, vtakne v posebno režo listek in že se pojavi na plošči fotografija recepta zaželene jedi — pritisne nekaj gumbov in sestavine padejo v ustreznih količinah v mešalnike — še gumb ali dva in jed je pripravljena.

Namesto štedilnika ima kuhinja marmornato ploščo, ki je v bistvu hladna, toda silno magnetično polje pod ploščo zadostuje, da voda zavre v petih minutah. Posebna steklena pečica peče z infra-rdečimi žarki piščanca. Nekaj pritiskov na gumbe — pečica se odpre, raženj zgrabi piščanca, peč se zapre, raženj se prične vrteti. Ko je piščanec rumeno zapečen, se pečica avtomatično odpre.

Tudi na bar, ki se upravlja sam, niso pozabili. Postreže z ledom (v kockah ali stolčen), s svežo vodo in drugimi pijačami ter toplo ali hladno kavo. Živila imajo v kuhinji poseben prostor v hladilniku, ki ima obliko steklenega bobna. Razdeljen je na dva dela z različno, živilom primerno temperaturo, zgoraj za sočivje, olje itd., spodaj za meso, mleko in ostala živila, ki se hitro pokvarijo.

Pravo čudo je miza na vozičku, ki jo je moč upravljati tudi na daljavo. Miza vozi od marmornate plošče do mize, na levo in desno — od steklenega bifeja do pečice za prepečene kruhke itd. Po kosilu se ta miza, ki vozi po tračnici, sama ustavi pred aparatom za umivanje posode in pranje umazanih prtičev, suho in sterilizirano.

Kuhinjo so konstruirali in- V 3 minutah je vse čisto, ženirji na podlagi izsledkov dolgotrajnega znanstvenega raziskovanja. Take kuhinje nima danes še nihče na svetu, čez kakih 10, 20 let, se bodo pa morda uresničile sanje marsikatere gospodinje.

—«»—

Kakšna je garderoba italijanske visokošolke

Neki milanski časopis je napravil nekakšno anketo med milanskimi visokošolkami. Ugotovil je, da je povprečna garderoba teh mladih deklet skromna, vendar pa precej pestra in predvsem praktična.

Tako so ugotovili, da v omari milanske visokošolke naletiš na samo en plašč, ki je največkrat iz lodna, zelo praktične modne linije in takšne barve, ki ni preveč občutljiva. Zatem so našteli 3 volnene jopice, ki jih visokošolka stalno menja s tremi krili, od katerih je eno škotskega vzorca, drugo iz tweeda, tretje iz flanele. Poleg tega pa si skuša vsaka nabaviti tri obleke: eno iz trikoja, ki jo nosi s svilenim robcem okoli vratu ali z dolgimi perlami, in katera ji služi predvsem za obisk predavanj. V njeni garderobi je tudi obleka iz jersyja, ki ima zelo široko krilo podloženo z juponom in katero obleče v bolj svečanih prilikah. Tretja obleka je po navadi iz žameta, za katerega so vsa mlada dekleta izredno navdušena.

Zaloga torbic je pri milanski visokošolki skromna, v glavnem se zadovolji z eno samo usnjeno torbico svetlejše barve, ki jo lahko vedno uporablja.

—«»—

Svoje otroke ponujajo

Deset angleških mater je ponudilo Doreen Harrisovi iz Halifaxa enega izmed svojih otrok. Matere so pripravljene na takšno žrtev iz usmiljenja do ženske zato, ker je hotela pred časom ukrasti komaj nekaj dni starega dojenčka iz vozička na mestnem pločniku. Nesrečna Harrisova je pred nekaj leti izgubila edinega sinčka, kasneje pa zaradi bolezni ni mogla imeti drugih otrok.

KUHINJA

Venec iz vzhajanega testa

Testo: 25 dkg moke, pičla 1/8 l mlačnega mleka, 1 in pol dkg kvasa, 3 dkg sladkorja 1 jajce, malo soli.

Nadev: 6 dkg surovega masla, margarine ali masti, 2 žlici mleka, 4 dkg sladkorja 2 žlici mleka v prahu.

Mast in moka za model, sladka voda ali razredčen jajčni prah, narezani orehi ali lešniki, sladkor za potresanje.

* * *

Iz moke, mlačnega mleka, kvasa, sladkorja, jajca in soli zamesimo testo in sicer tako, da zdrobljenemu kvasu primešamo mleko in vse naštete dodatke, vse to vlijemo v moko in vse skupaj dobro pognetemo. Pokrito testo naj vzhaja na toplem. Medtem mešamo maslo, margarino ali mast, mleko, ki ga pridevamo po kapljicah, in sladkor, da vse skupaj lepo naraste. Vzhajano testo razvaljamo v četverokotnik, pomažemo z nadevom in potresemo še z mlekom v prahu. Prepognemo eno tretjino testa proti sredini četverokotnika, od druge strani pa položimo čez prvi dve tretjini še tretjo.

Z nožem razrežemo testo, ki je zdaj v treh plasteh, v tri enako široke trakove. Iz njih spletemo kito in jo položimo na namazan pekač ali obod za torte v obliki venca. Ko vzhaja, jo spečemo v srednje topli pečici. Preden jo denemo v pečico, jo namažemo s sladko vodo ali razredčenim jajčnim prahom in potresemo z narezanimi orehi ali lešniki. Pečeno potresemo s sladkorjem.

Čevlji linije 1957

Peta je ostala tanka in visoka. Čevlji so zelo izrezani in okrašeni s kamenčki, prešivi, perlicami i. t. d.

Dovolj dolgo smo morali čakati, da so se tudi v izložbah pokazali novi modeli obutve, ki so jih obutvena podjetja razstavila na sejmu v Bologni. Že pred meseci so modni poročevalci nadlegovali ustvarjalce in iskali pri njih podatke o novi liniji čevljev. Dobili so različne, najčešče napačne odgovore in tako so lahko javnost seznanili s točnejšimi podatki šele ob otvoritvi obutvene modne revije.

Nekateri modni žurnali so že januarja napovedovali zaton visoke pete. Marsikatere so se razveselile teh napovedi, druge so spet z nejaznijo pričakovale novih poročil, kajti visoke pete so se jim že tako priljubile, da bi se težko ločile od njih.

In res se oblika pete v glavnem ni spremenila — ostala je tanka in visoka. Preveč splošen bi bil takšen opis, saj so peti pripisali točne mere in sicer na čas, ko bomo čevlje nosile. Pri dnevnih čevljih je peta visoka od 0 do 6 cm, pri večernih pa od 7 do 10 cm. Obseg pete znaša spodaj 4 cm in se širi proti vrhu. Pete so enostavne ali pa tudi okrašene z raznimi vdelanimi oblikami. Čevlji so izredno lahki in prožni in često izdelani iz posebnega materiala, pri katerem je podlaga nepotrebna. Oblika je elegantna, toda zmerna. Izrez je vedno enak - odprt. Poleg telečje kože, antilope in kozlove je za večerne čevlje zelo uporaben material — brokat. Večerni čevlji so v vseh barvah, poleg že dobro znanih srebrnih in zlatih čeveljčkov. So skoro vedno okrašeni z vezeninami in aplikacijami v vseh tonih, a najčešče v izredno živahnih. Barva čevljev se ravna po barvi obleke. Največje presenečenje so nam pripravili čevlji, ki so ob izrezu bogato okrašeni s perlicami, kamenčki, zlatimi prešivi in drugimi modnimi posebnostmi. Na prvi pogled se nam zdijo čudni, ker smo bili do zdaj navajeni na preproste modele; vendar moramo priznati, da so prav ljubki, čeprav ne bodo pristajali vsaki nogi.

Pravijo, da se novi modeli čevljev naslanjajo na modo iz leta 1911—12 v želji, da bi ženska noga dobila čim manjši videz. Novi liniji so nadeli ime «dannunzijana».

Ko že govorimo o ženskih čevljih, ne moremo prezreti tudi moške obutve, čeprav tu spremembe niso tako vidne. Oblika ni več tako koničasta, je bolj okrogla in to za dnevne kakor tudi za večerne čevlje. So udobni, športni in izredno elegantni in tiste odvišne luknjice in odprtine bodo baje izginile. Prevladujeta stari barvi: črna in rjava.

Ko bomo postajale pred izložbami in ogledovale modele v želji, da bi si nabavile novo obutev, upoštevajmo starodavno, a nikakor zastarelo pravilo — nikoli v ekstremi!

SILVIJA

Kaj je lepšega spomladi, kakor obleči takšen komplet, ukrojen iz križastega volnenega blaga. Obleka bo imela kratke rokave, da jo bomo lahko nosile v toplejših dneh, jopica pa bo po modi ohlapna

KNJIGE ZA GOSPODINJE

Pri nas se često misli, da gospodinje — in sploh ženske — nimajo kaj vzeti v roke za svoje potrebe v slovenščini. Kaka kuharska knjiga in konec. Pa ni tako. Tudi v slovenščini imamo vsakovrstne knjige za najrazličnejše potrebe žensk. In gre za knjige, ki so napisane v novejšem času, torej z upoštevanjem vseh najnovejših dognanj na vseh zadevnih področjih. Pri tem ima veliko zaslugo Centralni zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani, ki je v svoji knjižnici izdal že celo vrsto publikacij, ki si jih bomo v naslednjih dneh ogledali, (ne da bi torej čakali od četrtka do četrtka). Nekaj koristnih knjig za ženske je izšlo tudi pri založbi Kmečka knjiga v Ljubljani in jih bomo prav tako prikazali našim čitateljicam. (Pa tudi čitateljem ne bo škodilo, če zanje vedo.)

Gospodinjski koledar 1957

Govoriti aprila meseca o koledarju je pač nekoliko pozno. Pa saj končno ta knjiga ni važna samo zaradi svojega koledarskega dela, temveč zaradi svoje vsebine, ki ima trajno vrednost. Že koledarski del je tak, da knjige ne bo treba zavreči, ko bo leto poteklo. Tako je pri vsakem mesecu navedeno delo na vrtu, potem je recept za celotno kosilo in vsak mesec je še kak praktičen nasvet.

Kar 64 strani pa je namenjenih razpredelnicam za proračune — za leto in posamezne mesece — in pa za Dnevnik prejemkov in izdatkov za vsak dan v letu. Gospodinja, ki se bo privadila tega dnevnika, se mu ne bo hotela več odreči. Medtem ko so prejemki navedeni le v dveh rubrikah — redni, izredni — pa so izdatki razdeljeni kar na 15 rubrik. Dva članka, ki sta jih napisala Franjo Perič in Cilka Maležič pa uvajata v to ne preveč komplicirano računovodstvo. Slede pa še druge razpredelnice za praktično uporabo.

Gotovo pa se bodo gospodinje pogosto ustavljale ob seznamih, ki navajajo kalorično vrednost posameznih živil ali živila bogata z beljakovinami, maščobami, rudninskimi snovmi, vitamini itd Seveda ne manjka še raznih nasvetov, ki se tičejo opreme stanovanja, kuhe, obleke, pletenja.

Kolikokrat tožimo gospodinje: ves dan delamo in se trudimo, pa se pravzaprav nikjer nič ne vidi. Ko bi si vsaj trud na kak način zmanjšale! No, v ta namen je vsekakor koristno prebrati in upoštevati sestavek Andreje Grum. Izboljšujmo gospodinjsko delo. Sestavek je opremljen z nazornimi slikami, kako naj se ne dela in kako je treba delati, da bo delo lažje.

Ing. Angela Vadnal je napisala sestavek Zaščitna sredstva za naše vrtove, sestavka o domači lekarni in prvi pomoči pa je prispevala dr. Ana Kraker.

S tem še nikakor nismo navedli vsega, kar bodo koristnega našle gospodinje v tem koledarju.

Gotovo bo Centralni zavod za napredek gospodinjstva tudi prihodnje leto izdal Gospodinjski koledar. Ne da bi izražali kake nasvete za eventualno izboljšanje, imamo vendar eno željo: še boljši papir in še lepšo notranjo opremo.

Knjigo in ostale publikacije, ki si jih bomo še ogledali, lahko dobite tudi v Tržaški knjigarni Ulici sv. Frančiška 20. Če pa kake knjige ne bodo imeli na zalogi, vam jo bodo prav radi v najkrajšem času priskrbeli.

B. K.

— Bodite vendar tako dobri, gospodična, in pomeriti si vsaj še nekaj ducatov čevljev...

Goriško-beneški dnevnik

Kljub višanju indeksa življenjskih stroškov

Občinski odbor zahteva povišanje tarife na plin

To povišanje sledi povišanju davka na potrošnjo, najemnine in sladkorja proste cone - Kje je meja izžemanja prebivalstva?

Goriška javnost je z velikim nezadovoljstvom sprejela na znanje odločitev občinskega odbora, ki so jo podprli samo demokristjanski svetovalci, da se davek na potrošnjo poviša za 25 odstotkov, kar bo za večjo ali manjšo vsoto povišalo ceno vsemu blagu široke potrošnje. Predvsem se bo povečala cena živilom, začenši z mesom. Povišanje dodatnega davka na potrošnjo so med trgovci sprejeli z nezadovoljstvom predvsem mesarji, ki zaradi obmejnega prometa prodajo okoli 35 odstotkov manj mesa kot prej. Potrošnja mesa bo zaradi podražitve prav gotovo še manjša in bo ta pojav v še izdatnejši meri vplival na to kategorijo trgovcev.

Toda demokristjanski občinski odbor nam ni pripravil samo prej omenjenega velikonočnega darila; za jutrišnjo sejo nam je pripravil še eno presenečenje, ki ne bo dosti manjše kot povišek dodatnih davkov na potrošnjo.

Odbor bo namreč zahteval na predlog občinskih podjetij povišanje tarife za plin na podlagi okrožnice medministrskega odbora za cene od 19. februarja letos. Ne vemo še, kakšen bo izid razprave in kdo si bo prevzel odgovornost za tako nepopularno predvsem pa nesocialno povišanje, vendar lahko že sedaj povemo, da bo vsakega meščana, ki porabi mesečno za kuhanje od 40 do 45 kubičnih metrov plina, obremenilo za 108 lir na mesec; v zimskih mesecih, ko je potrošnja plina za ogrevanje veliko večje kot v ostalih letnih časih, bo vsota še večja.

V zadnjem času smo v Gorici zabeležili sledeče poviške: 1. povišek davka na potrošnjo na predlog občinskega odbora, 2. povišek najemnine za 20 odstotkov v skladu z zakonom, ki predvideva 100-odstotno povišanje najemnin do leta 1960; 3. povišanje cene sladkorja proste cone zaradi sueške krize, 4. predvideno povišanje plina.

Iz tega sledi, da bomo imeli, če bo demokristjanski glasovalni stroj nadaljeval svojo funkcijo po ponedeljskem vzgledu, v najkrajšem času kar štiri povišanja najnujnejših življenjskih potrebščin in stanovanja, s katerimi bodo bodo prizadeti predvsem ljudski sloji, ki v največji meri prenašajo breme povečanja življenjskih stroškov. V Gorici se je namreč indeks življenjskih stroškov po podatkih mesečnika trgovinske zbornice izredno povišal: od januarja 1952 do decembra 1956 se je povišal od 53,67 na 62,27. Te številke so uradne in jim zaradi tega lahko verjamemo.

Občinski svetovalci naj temeljito razmislijo o novih bremenih, ki jih od prebivalstva zahteva občinski odbor. V ponedeljek je odbor privil davčni vijak, da je uravnovesil letošnji proračun, jutri bo predlagal povišanje tarife za plin, ker mestna plinarna verjetno ne more kriti vseh stroškov, ki jih ima pri oskrbovanju prebivalstva s plinom.

Temu je treba napraviti konec s tem, da se tudi glas našega mesta pridruži glasovom vseh italijanskih mest, naj se z reformo zakona o krajevnih financah, ki sta jo v občinskem svetu zaželela najprej svetovalec Battello, potem pa v manj odločni obliki tudi Calderini, vzpostavi avtonomno življenje občinskih pokrajinskih uprav, predvsem pa naj se te ustanove razbremenijo s tem, da stroške za nabor, kataster, gasilce in podobno, prevzame država na svoje rame. Deželna avtonomija bi lahko bila na tej poti v veliko podporo.

—«»—

Zahteva štandreških mater

Posvetovalnico ONMI tudi v Štandrež

V razgovoru z nekaterimi ženskami iz Štandreža smo izvedeli, da je zlasti po interpelaciji pokrajinskih svetovalcev tov. Miladina Černeta in Silvina Poletta, v kateri sta zahtevala od pokrajinskega predsednika odv. Culota pojasnilo, kako je z otvoritvijo posvetovalnice ONMI (Opera nazionale maternità infanzia) v Sovodnjah, tudi med njimi prevladala želja, da bi se v Štandrežu ustanovila posvetovalnica. Če se hočejo matere sedaj posvetovati, morajo napraviti zelo dolgo pot v Ul. Virgilio, kjer je sedež te ustanove. Če bi se v vasi našel primeren prostor za otvoritev posvetovalnice, tedaj bi bila marsikateri prikrajšana dolga pot, obenem pa bi se posvetovalnice poslužila marsikatera mati, ki se je sedaj zaradi oddaljenosti in premajhne propagande za to ustanovo ne poslužuje.

Na vprašanje hočemo predvsem opozoriti pristojne oblasti. Po našem mnenju je potrebno, da se v tako številni in ljudski četrti, kakor je Štandrež, čimprej otvori posvetovalnica, da se prihrani ljudem dolga pot v Ul. Virgilio in da se poskrbi za matere, ki se sicer ne vedo kam obrniti.

—«»—

Sestanek kovinarjev FIOM v Tržiču

Stroka kovinarjev (FIOM) iz Tržiča je povabila električne varilce in suspendirane delavce, naj se danes udeležijo na sedežu sindikata važnega sestanka, na katerem bodo razpravljali o nadaljnjem poteku stavke za izenačenje tarif električnih varilcev iz Tržiča, s tarifami, ki jih je glavno ravnateljstvo CRDA uvedlo za tržaške električne varilce.

Popolna oprostitev tržaškega zdravnika

Lanskega decembra je do smrti povozil kolesarko iz Štandreža

Pred goriškim sodiščem se je moral v torek dopoldne zagovarjati 50-letni tržaški zdravnik Mario Gejer, ki je 19. decembra lanskega leta z avtomobilom do smrti povozil 58-letno Frančiško Pavšič iz Štandreža.

Nesreča se je pripetila omenjenega dne zvečer, in sicer na Tržaški cesti v bližini stavbe št. 201. Vreme je bilo zelo slabo, pihala je tudi precej močna burja, tako, da je dr. Gejer vozil z zmerno hitrostjo. Na Tržaški cesti je pred seboj na desni strani opazil kolesarko, zmanjšal je hitrost zaradi nje in drugih vozil, ki so mu takrat privozila naproti. Nenadoma pa je, ne da bi dala znak, Pavšičeva zavila proti sredini ceste; dr. Gejer je pritisnil na zavore, toda bilo je prepozno. Trčenje vozil je vrglo nesrečno žensko na asfalt, kjer je ostala negibna; dr. Gejer, ki ji je takoj skočil na pomoč je lahko ugotovil le nastop smrti zaradi hudih telesnih poškodb.

Dr. Gejerja je sodišču prijavila cestna policija, toda tudi državni pravdnik je za obtoženca zahteval oprostitev, ker je bilo razvidno iz cestne preiskave, da je nesrečna Pavšičeva spremenila smer poti, ne da bi se prej prepričala če je cesta sploh prehodna.

Predsednik sodišča doktor Suich, državni pravdnik dr. Marsi, zapisnikar Interina, obramba odv. Poilucci.

—«»—

Prometna nezgoda štandreškega trgovca

Včeraj ob 12,20 je rešilni avto Zelenega križa pripeljal v bolnišnico Brigata Pavia 40-letnega štandreškega trgovca Antona Briska, ki se je z avtomobilom malo prej ponesrečil na glavni cesti Gorica - Videm. Brisko se je vračal iz Vidma domov; ko pa je pri Butriju prehitel neki tovornik je vozilu na mokrem asfaltu spodrsnilo in Brisko je nehote zavozil v telegrafski stolp. Pri trčenju se je močno udaril v desno nogo in v bolnišnici so mu ugotovili tudi rano na levem bedru, vendar bo ozdravel v desetih dneh.

—«»—

Z glavo udaril ob železno posteljo

Ko je včeraj ob 14. uri 74-letni Giovanni Bressan iz hiralnice v Ul. Baiamonti sedel v sobi na postelji, mu je nenadoma postalo slabo in je z glavo udaril močno ob posteljo ter pri tem izgubil zavest. V bolnišnici Brigata Pavia, kamor ga je pripeljal rešilni avto so mu ugotovili pretres možganov in večjo rano na ustih in nosu.

—o—

DEŽURNA LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Alesani Ulica Carducci 12, tel. 22-68.

Ob prvi industrijski šoli v Reziji

Mladino bo šola izučila predvsem za delo v tujih deželah

Doma ni moč več živeti, zato morajo Rezijani v tujino

Kaj je ostalo od bogatih gozdov in cvetoče živinoreje?

Rezija s 3.000 prebivalci je v takšnem gospodarsko-socialnem položaju, da so njeni prebivalci vsak dan bolj primorani na začasno in celo stalno izselitev v druge evropske pa tudi čezmorske države.

Rezijane zelo dobro poznajo goriški Slovenci, saj smo jih navajeni videti po naših vaseh in mestu s krošnjo na hrbtu. Z njo si moški služijo kruh tako, da popravljajo lonce in dežnike, ženske pa nam nudijo suho robo. Toda ta način preživljanja je postal za Rezijane nevzdržen, ljudje ne potrebujejo več njihovih uslug, tako da je še skromni zaslužek odpadel. V Reziji imamo kar tri vrste emigracije; emigrirajo mladi ljudje, ki skušajo najti v mestih zaposlitve, ki jim Rezija ne more nuditi, zatem emigrirajo cele družine, katerih poglavar se je uspel zaposliti v Belgiji, Franciji ali drugod, kjer primanjkuje težakov ali delavcev za druga težavna dela, ki jih domorodci odklanjajo. Potem imamo še tretjo skupino emigrantov, ki jo imenujemo sezonsko; ti ljudje delajo v tujini, pozimi pa s pridobljenim zaslužkom hranijo sebe in svoje družine.

Dela za domače ljudi v Reziji ni! Kmetijstvo je na primitivni stopnji, in s tisto bore malo zemlje, ki jo ima Rezijan, res ni mogoče preživeti celo družino. Včasih so Rezijani živeli z gozdarstvom, toda gozdovi so posekani. Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo je sicer že nekaj storilo za pomladitev in obogatitev rezijanskega gozda, toda koraki storjeni doslej so bili premajhni, da bi ljudje lahko začeli vsaj upati na boljše. Industrijske dejavnosti ni, pa tudi živinoreja je zelo zastarela in trgovina z mlečnimi izdelki vseskozi nerentabilna.

Nekateri zastopniki javnega življenja so skušali nekako pomoči obupanim Rezijanom in so 1954. leta dobili od države nekaj pomoči, da so v Reziji pričeli graditi industrijsko šolo, ki bo najbrž odprta že v jeseni. Ta šola, naj bi po zamisli njenih iniciatorjev nudila mladi generaciji možnost, da se priuči enega izmed štirih obrtniških strok, tako, da ji bo pozneje mogoče laže emigrirati v notranjost Italije ali pa v tujino. Vsekakor hvale vredna pobuda, saj je že znano, da tujina in velika mesta iščejo danes le kvalificiranih delavcev in ne več navadnih težakov.

Toda s tem problem življenja in obstoja v Reziji še zdaleč ne bo rešen. S tem bo samo dana večja možnost prebivalstvu za izselitev! Toda kam merijo oblasti, ali jim res ni do drugega, kakor do izpraznitve lepe rezijanske doline. Ali ne morejo najti drugega izhoda za izboljšanje gospodarskega položaja v Reziji. Pa vendar bi se s državno pomočjo lahko storilo več za nekdanje bogastvo Rezije — gozdovi — in izboljšala živinoreja, ki bi bila lahko veliki vir dohodkov za Rezijane. Toda na žalost poleg redkih vseskozi neustreznih korakov, ki so jih za Rezijo do danes storile oblasti, nismo niti mi niti drugi, tudi tisti, ki niso poznali drugega kakor slavospeve na račun današnjih upraviteljev, mogli izslediti ničesar konkretnega kar bi vlilo prebivalstvu Rezije upanje, da bodo le lahko ostali na domači zemlji, ki je od vseh bila vedno najljubša.

—«»—

V Tržiču in Sesljanu bodo snemali «Prvo ljubezen»

Izvedelo se je, da bodo čez nekaj tednov začeli snemati v Tržiču in tudi v Sesljanu kratkometražni film «Prva ljubezen», katerega bo režiral Mario Giorgi iz Trsta. Film, ki bo v glavnem posnet v naravi in ki bo zajel snov iz mladostnega življenja dveh prijateljev, deklice in dečka, bo namenjen televiziji, če ga bo ta seveda sprejela. Igralce bodo, kot smo slišali, poiskali med prebivalci Tržiča in okolice.

—«»—

Bolniška blagajna obrtnikov

Na trgovinski zbornici so na vpogled seznami

Ves ta teden so na prefekturah naše pokrajine in na oglasni deski začasnega pokrajinskega sedeža vzajemne bolniške blagajne za obrtnike na trgovinski zbornici v Gorici na vpogled seznami obrtnikov in njihovih družinskih članov, ki so podvrženi obveznemu vpisu v vzajemno blagajno. Obenem so tudi seznami obrtnikov, ki imajo glasovalno pravico za izvolitev upravnega sveta omenjene vzajemne blagajne, kajti vse doslej je imela ustanova komisarja prefekture, katerega oblast bo prenehala z demokratično izvolitvijo novega vodstva, ki bo sestavljeno samo iz obrtnikov.

Opozarjamo vse tiste, ki niso predložili prošnje za vpis v seznam vzajemne blagajne in ki so jih uradno vključili v seznam, da je predložitev prošnje obvezna. Zaradi tega jih pozivamo, naj jo predložijo čimprej. Obrazci so na razpolago v uradu komisariata.

—«»—

Zamenjava občinskih tajnikov

Na lastno prošnjo se bo tajnik občine Dolenje konec tedna preselil na novo službeno mesto v Farro. Na njegovo mesto pa bo prišel dosedanji občinski tajnik v San Pieru Mario Gasperini.

—«»—

V ŠTANDREŽU

Občni zbor Potrošniške zadruge

V nedeljo 14. aprila bo ob 9. uri v dvorani «Montes» v Starancanu redni letni občni zbor Potrošniške zadruge tržiških delavcev.

—«»—

Pomoč šolam v občini Dolenje

Ministrstvo za vzgojo je obvestilo občino Dolenje, da ji bo v kratkem dodelilo pomoč, ki jo je zaprosila za ureditev šolskih poslopij v Skriljevem, Mirniku in v Rutarjih.

—«»—

— KINO —

CORSO. 17.00: «Tigrček», J. Chandler, v technicolorju, na panoramičnem platnu.

VERDI. 16.30: «Sedmi konjeniški polk», R. Scott v technicolorju.

VITTORIA. 17.15: «Sredi orkana», B. Davis, od 21. do 22.: «Odnehaš ali nadaljuješ».

CENTRALE. 17.00: «Pijavka iz Santiaga», A. Vilar, od 21. do 22.: «Odnehaš ali nadaljuješ».

MODERNO. 17.00: «Operacija z dolarji».

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE IZ TRSTA
bo gostovalo **v nedeljo 14. aprila ob 16. in 20. uri**
v prosvetni dvorani v GORICI, Korzo Verdi štev. 1
z dramo Renata Lelija — prev. prof. Ivan Savli

«Na nočnih poteh»

v treh dejanjih
(prvič v slovenščini)

Cene:
I. sedeži 250 lir; II. sedeži 150 lir; stojišča 100 lir

Prodaja vstopnic na sedežu ZSPD in v kavarni Bratuž.

Športni dnevnik

Priprave italijanske nogometne reprezentance

Dva gola reprezentantov proti enajstorici Venezie

Zadovoljiva igra obeh blokov Fiorentine - V napadu je ugajal samo Gratton

FLORENCA, 10. — Današnja trening tekma med kandidati za sestavo A reprezentance in enajstorico Venezie, ki je bila pod vodstvom tehničnega direktorja Fonija na igrišču Fiorentine, se je končala z rezultatom 2:0 (0:0). Ves čas treninga je močno deževalo, tako da igralci, ki tudi niso forsirali, niso mogli pokazati vsega, kar se je od njih pričakovalo.

V prvem polčasu so kandidati nastopili v naslednji postavi:

Lovati: Magnini, Cervato; Chiappella, Orzan, Segato; Muccinelli, Montuori, Firmani, Gratton, Frignani.

Vrata Venezie je branil Buffon.

Prvo akcijo je izvedla Venezia, ki je s Caligarijem zaposlila Lovatija. Takoj nato je Frignani poslal v napad Firmanija, katerega oster strel je Buffon v 3' odbil v kot. Takoj nato je na predložek Grattona Firmani streljal v drog. Kljub zanj nenavadnemu mestu je bil koristen tudi Montuori, ki je Muccinelliju pripravil marsikatero uporabno žogo. V 19' je moral Buffon posredovati po uspešno izvedeni akciji Firmani - Muccinelli - Gratton. V 23' je zopet drog rešil Buffonova vrata in le nekaj minut kasneje je Cervato iz prostega strela ponovno zatresel drog. Na isti način se je v 30' tik pred zaključnim žvižgom rešil tudi Lovati.

V drugem polčasu je zamenjal Lovati Buffona v vratih Venezie, kandidati pa so igrali v naslednji postavi:

Buffon; Magnini, Fontana; Chiappella, Bernasconi, Venturi; Cervellati, Pandolfini, Firmani, Gratton, Frignani.

Igra kandidatov je bila v tem delu manj povezana, pogosto tudi zelo počasna. Edini, ki je vnašal v igro kandidatov nekoliko živahnosti je bil neumorni Gratton, ki je dvakrat koristno zaposlil Frignanija. Zelo počasen je bil Firmani, ki se je držal v ozadju. Kljub temu pa je ravno on v 20' po izmenjavi s Cervellatijem presenetil Lovatija z ostrim strelom tik pod prečko. Eno minuto kasneje je Firmani dosegel iz gneče še drugi in zadnji gol.

Namen treninga je bil predvsem iskanje povezave med posameznimi sektorji, pri čemer je prišel posebno v prvem polčasu do izraza obrambni blok Fiorentine. V napadu je zadovoljil v glavnem le Gratton s svojo neumornostjo, medtem ko je bil Firmani kljub dvema goloma, ki ju je dosegel, zelo počasen. Muccinelli in Cervellati sta dala vtis, da nista forsirala. Manj je ugajal Montuori, Frignani pa je kljub številnim spodrsljajem pokazal, da je v dobri formi.

Vratarja sta bila oba odlična in pred Fonija se postavlja samo vprašanje izbire.

Gleda na to, da sta med igralci, ki jih FIGC javila FIFA, tudi Virgili in Prini, je zelo verjetno, da misli Foni na njuno eventualno vključitev.

* * *

BELFAST, 10. — Irska - Wales 0:0.

Kandidati za reprezentanco

9 članov Fiorentine na uradnem seznamu

FLORENCA, 10. — Po zaključenem treningu je dr. Foni objavil seznam igralcev, katerih imena bodo javljena mednarodni nogometni zvezi za prvo kvalifikacijsko srečanje za svetovno prvenstvo:

Na seznamu so:

Bologna: Cervellati

Fiorentina: Cervato, Chiappella, Gratton, Magnini, Montuori, Orzan, Segato, Prini, Virgili

Inter: Pandolfini

Lazio: Lovati, Muccinelli

Milan: Buffon, Fontana, Galli

Roma: Venturi

Sampdoria: Bernasconi, Firmani, Farina

Udinese: Frignani

Napoli: Bugatti

Vsi navedeni igralci se bodo 17. t. m. zbrali v Florenci, kjer bodo naslednjega dne prisostvovali povratni polfinalni tekmi za pokal evropskih prvakov med Fiorentino in Crveno zvezdo iz Beograda.

NOGOMET

Švicar Dienst bo sodil tekmo Fiorentina - C. zvezda

PARIZ, 10. — Povratno srečanje med Fiorentino in Crveno zvezdo, ki bo 17. t. m. v Florenci, bo sodil Švicar Gottfried Dienst s pomočjo rojakov Andresa in Renchlerja.

IZKLJUČITVE, GLOBE

Ferrario kaznovan zaradi protestov

MILAN, 10. — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je tokrat diskvalificirala za eno nedeljo samo 5 igralcev B-lige. Z globami so bila kaznovana moštva: 60.000 lir Spal in Treviso, 50.000 lir Palermo in Legnano, 30.000 lir Juventus, Bari, Venezia, Reggiana itd.

Strogi opomin sta dobila Chiappella (Fiorentina) in Lorenzi (Inter) zaradi protestov proti sodnikom pa so bili kaznovani z globami: Skoglung (Inter), Boniperti (Juve) 18 tisoč lir, Villa (Spal), Ferrario (Triestina), 12.000 lir, Emoli (Juve), Mion (Atalanta) 6000 lir, itd.

BOKS

Bacilieri ostal prvak težke kategorije

BERGAMO, 10. — Bacilieri je ohranil italijansko prvenstvo težke kategorije po neodločenem izidu dvoboja v izzivalcem Frisom. Ostali izidi: srednjelahka kat.: Manca je premagal Alicona (Francija), s k. o. v šesti rundi; petelinja kat.: Zuddas je premagal po točkah Schmida (Francija) v 10 rundah.

* * *

PORTLAND, 10. — Južnoafrikanski boksar težke kategorije Ewart Port-Gieter je izgubil v dvoboju proti Johnyju Homanu iz Chicaga v 10 rundah po točkah.

Odgovorni urednik
STANISLAV RENKO
Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 11. t. m. ob 18. uri barvni dramatičen film:

«VRTINEC»

Od 21. do 22. ure televizijski prenos «ODNEHAS ALI NADALJUJES»

Motociklistična krožna dirka po Italiji

Nobenih bistvenih sprememb po včerajšnji najkrajši etapi

V skupini športnih motorjev je zmagal Zubani, v skupini serijskih motorjev pa Ambrosi

PERUGIA, 10. — V današnji najkrajši etapi motociklistične krožne dirke po Italiji Arezzo - Perugia (80 km) so dirkači dosegli razmeroma majhno hitrost v vseh kategorijah, kar je v precejšnji meri pripisati seveda predvsem slabemu vremenu. Zmagovalec etape je Zubani, Venturi, ki je zaostal samo za 13", je ohranil prvo mesto v splošni klasifikaciji športnih motorjev in je še povečal razliko od tretjeplasiranega Mendognija.

V skupini serijskih motorjev je zmagal v najvišji kategoriji Ambrosi z motorjem Bianchi, ki pa je v splošni nespremenjeni klasifikaciji ostal še vedno četrti.

Na pol dirke tekmuje od 240 le še 142 dirkačev. Jutri je na vrsti šesta etapa Perugia - Teramo, dolga 282 km.

Vrstni red serijskih motorjev v peti etapi:

75: 1. Coppini, Laverda, 51'03", povpreč. hitrost 94.025, 2. Silvagni, Laverda, 52'31"; 3. Mencaglia, Laverda, 54'01" 100: 1. Pastorelli, Laverda, 46'32", povpreč. hitrost 103.151; 2. Apolloni, Laverda, 47'45"; 3. Benelli, Laverda, 49'19". 125: 1. Capocci, Benelli, 49'03", povprečna hitrost 97.859; 2. Mariani, Laverda, 50'32"; 3. Ferrari, Laverda, 51'02". 175: 1. Ambrosi, Motobi, 46'01", povprečna hitrost 104.310; 2. Rottigni, Parilla, 46'35"; 3. Dall'Ara, Bianchi, 46'55".

Vrstni red športnih motorjev v peti etapi:

75: 1. Montesi, Laverda, 52'24", povpreč. hitrost 91.603; 2. Blasi, Laverda, 52'39"; 3. Strimghetto, Capriolo, 52'52". 100: 1. Mandolini, Ducati, 50'12", povprečna hitrost 95.617; 2. Carena, Ducati, 50'20"; 3. Sestimi, 51'13". 125: D'Angelo, Benelli, 49'44", povprečna hitrost 96.514; 2. Graziano, Ducati, 49'53"; 3. Rippa, Ducati, 50'23". 175: 1. Zubani, Morini, 44'30", povprečna hitrost 107.865; 2. Venturi, MV, 44'43"; 3. Mendogni, Morini, 45'21".

Splošna klasifikacija serijskih motorjev po peti etapi:

75: 1. Silvagni, Laverda, 10.06'32", povprečna hitrost 96.746; 2. Coppini, Laverda, 10.16'09"; 3. Mencaglia 10.40'21". 100: 1. Pastorelli, Laverda, 9.20'21", povprečna hitrost 104.723; 2. Marchi, Laverda, 9.26'42"; 3. Apolloni, Laverda, 9.33'22". 125: 1. Fortunati, Benelli, 9.52'17", povprečna hitrost 99.076; 2. Ferrari, Benelli, 9.53'11"; 3. Stocco, Benelli, 10.00'31". 175: 1. Perfetti, Bianchi, 9.7'18", povprečna hitrost 107.217; 2. Olivato, Bianchi, 9.12'11"; 3. Rottigni, Parilla 9.13'23".

Splošna klasifikacija sportnih motorjev po peti etapi:

75: 1. Fontanili, Ceccato, 10.01'05", povprečna hitrost 10.01'05", pov. hitrost 97.623; 2. Ghiro 10.01'31"; 3. Stringhetto, Capriolo, 10.01'50". 100: 1. Mandolini, Ducati, 9.33'47", povprečna hitrost 102.267; 2. Artusi, Ducati, 9.43'47"; 3. Sestini, Ducati, 9.58'07". 125: 1. Rippa, Ducati, 9.12'11", povprečna hitrost 106.268; 2. Graziano, Ducati, 9.21'04"; 3. Mondaini, Ducati, 9.22'50". 175: 1. Venturi, MV, 8.23'28", povprečna hitrost 116.551; 2. Zubani, Morini, 8.26'12"; 3. Campana, Morini, 8.28'23".

TENIS

Zmage favoritov včeraj v Palermu

PALERMO, 10. — Rezultati prvega dne mednarodnega teniškega turnirja v Palermu: Woodcock (Avstral.) - Brucato (It.) 6:1 6:0; Gibson (Avstral.) - Di Tommaso (It.) 6:0 6:0; Schmidt (Šved.) Cecconi (It.) 6:0 6:0; Sirola (It.) - R. Angioli (It.) 6:2 6:2; A. Maggi (It.) - Apey (Cile) 6:2 6:1; Richardson (ZDA) - Cascino (It.) 6:2 6:0; Merlo (It.)-Schiavo (It.) 6:0 6:3; Lamas (Meh.) - Angioli (It.) 6:1 6:1; Reges (Meh.) - Cascino (It.) 6:1 6:3; Ayala (Cile) - Reina (It.) 6:0 6:0.

Kino na Občinah

predvaja danes 11. t. m. z začetkom ob 18. uri barvni ruski film:

«Velika družina»

Igrajo: S. LUKIAMOV, B. ANDREJEV, V. KUZNECOVA

Zgodba o sodobni ruski družini

Nagrada za igro na VII. festivalu v Cannesu.

Od 21. do 22. ure televizijski prenos «ODNEHAS ALI NADALJUJES»

ČINAGO

2.

Jack London

Nekaj takega je napisal zdravnik v svojem poročilu. Bil je zelo pošten. Dividende morajo biti plačane, sicer bi se dolgi zgodovini neuspehov na Tahitiju pridružil še eden.

Teh belih vragov ni bilo mogoče razumeti. Ah Čo je razmišljal, kako jim ne prideš do dna, ko je sedel v sodni dvorani in čakal sodbo. Nikdar nisi mogel vedeti, kaj se jim mota po glavi. Videl je nekaj belih vragov in vsi so si bili podobni — častniki in mornarji na ladji, francoski uradniki, nekaj belih mož na plantaži s Schlemmerjem vred. Vsem se je duh gibal po skrivnostnih potih, kamor nisi mogel za njim. Brez vidnega vzroka so se razjezili in njihova jeza je bila vselej nevarna. Ob takih priložnostih so bili kakor zverine. Vsajali so se zaradi malenkosti in včasih so se pri delu gnali bolj ko kak Cinago. Tako umerjeni, kakor so Cinagi, beli vragi niso bili; bili so požeruhi, neznansko dosti so jedli in še bolj neznansko so pili. Cinago nikdar ni vedel, ali jim bo kaka reč pogodu ali bo zbudila vihar srda. Cinago nikoli ni vedel, kaj bo. Kar je bilo še zadnjikrat povšeči, je utegnilo takoj naslednjič povzročiti izbruh jeze. Za očesi belih vragov je bil zastor, tako da Cinago ni mogel videti skozenj v njihovo pamet. Vrh vsega pa so bili beli vragi tako strašansko sposobni, znali so vse mogoče, spravljati so stvari v tek, znali so dosegati uspehe, znali so ukloniti svoji volji vse plazeče se, lazeče stvari, in celo naravne sile same. Da, beli možje so bili čudni in čudoviti, bili so vragi. Poglejte samo Schlemmerja.

Ah Čo bi bil rad vedel, kako da tako dolgo niso izrekli sodbe. Nobeden izmed obtožencev ni skrivil Cung Gaju niti lasu. Samo Ah San ga je ubil. Storil je to tako, da ga je z eno roko potegnil za kito in mu upognil tilnik nazaj, drugo roko pa je iztegnil naprej in mu zasadil nož v telo. Dvakrat ga je zabodel. Ah Čo je zaprl oči in tu, v sodni dvorani, je spet videl, kako se je umor zgodil — prepir, surove besede, ki so letele sem in tja, blatenje in žalitve, ki so veljale spoštovanja vrednim prednikom, kletve, ki so veljale še nespočetim rodovom, videl je, kako je Ah San poskočil, zgrabil Cung Gaja za kito in mu dvakrat zasadil nož v telo; vrata so se naglo odprla, v barako je planil Schlemmer, vsi so se pognali k vratom, Ah San je pobegnil, Schlemmer pa je s svojim tleskajočim jermenom segnal druge v kot in ustrelil z revolverjem, da si je priklical pomoč. Ah Čoja je oblivala zona, ko je to v duhu vnovič preživljal. Udarec z jermenom ga je oplazil po licu in mu posnel nekaj kože. Schlemmer je pokazal na oteklo lice, ko je s prostora za priče potrdil, da je Ah Čo pravi. Sele sedaj sledov ni bilo več videti — to je bil udarec! Ko bi bil priletel za centimeter bolj v sredino, bi mu bil izbil oko. Potem je Ah Čo pozabil vso dogodivščino, ker se mu je pokazala podoba vrta za razmišljenje in počitek, ki ga bo imel, ko se bo vrnil v domovino.

Sedel je z nespremenjenim obrazom, ko je uradnik bral sodbo. Tudi njegovim štirim tovarišem se nič ni zganilo v obrazu. Ostali so mirni, ko je tolmač razlagal, kako sodba pravi, da so krivi umora Cung Gaja in da bo Ah Čovu odsekana glava. Ah Čo bo sedel dvajset let v ječi na Novi Kaledoniji, Wong Li dvanajst let in Ah Tong deset let. Ni imelo smisla, da bi se zaradi tega vznemirjali. Celo Ah Čov je ostal negiben kakor mumija, čeprav je bil on tisti, ki naj bi mu odsekali glavo. Uradnik je dodal še nekaj besed in tolmač je razložil, da je bilo Ah Čovu lice najbolj oteklo od Schlemmerjevega jermena, zato je bilo čisto zanesljivo, da je bil pri umoru, in ker eden izmed njih mora umreti, je še najbolj prav, da umre on. Prav tako je iz dejstva, da je bilo tudi Ah Čojevo lice močno oteklo, sledil zaključek, da je bil priča pri umoru in da se ga je nedvomno udeležil, zato je dobil dvajset let zapora. In v takem sorazmerju je razlagal razloge za vsako kazen tja do Ah Tongovih deset let. To naj bo Cinagom v nauk, je končno reklo sodišče, kajti naučiti se morajo, da se bodo na Tahitiju izpolnjevale postave, tudi če bi se svet podrl.

Pet Cinagov so odpeljali spet v zapor. Niso bili ne razkačeni ne užaljeni. Obsodba je bila nepričakovana, toda saj tako je bilo vselej, kadar so imeli opraviti z belimi vragi. Cinago je komaj še pričakoval, da bi od njih prišlo kaj drugega kakor nepričakovano. Trda kazen za hudodelstvo, ki ga niso zagrešili, ni bila nič bolj čudna kot brezštevilne čudne reči, ki so jih počenjali beli vragi.

Naslednje tedne je Ah Čo pogosto opazoval Ah Čova z milo zvedavostjo. Odsekali mu bodo glavo z giljotino, ki jo bodo postavili na plantaži. Zanj ne bo let visoke starosti in ne vrtov počitka. Ah Čo je modroval in ugibal o življenju in smrti. Sam zaradi sebe se ni vznemirjal; dvajset let je samo dvajset let. Za toliko se je njegov vrt oddaljil od njega — to je bilo vse. Bil je mlad in v kosteh je imel azijsko potrpežljivost. Znal bo čakati teh dvajset let, vroča kri se mu bo medtem pomirila pa bo še bolj dozorel za vrt mirnega užitka. Iskal je imena zanj; Vrt jutranje tišine mu bo pravil. Ves dan je bil srečen ob tej misli in navdihnila ga je, da je skoval moralno življenjsko načelo, češ kakšna vrlina je potrpežljivost. To načelo jim je bilo v veliko tolažbo, posebno Wong Liju in Ah Tongu. Samo Ah Čov se ni menil zanjo. Glavo mu bodo odrobili od telesa v tako kratkem času, da je lahko ta dogodek pričakoval, ne da bi mu bila potrebna potrpežljivost. Rad je kadil, rad je jedel, dobro je spal in nič se ni vznemirjal, da teče čas tako počasi.

Cruchot je bil orožnik. Dvajset let je služil po kolonijah od Nigerije in Senegala do Južnega morja, in v teh dvajsetih letih se mu ni v trdi betici nič dosti razbistrilo. Bil je okornih misli in zabit, kakor je bil svoje dni, ko je še kmetoval v južni Franciji. Vedel je, kaj je disciplina in strah pred avtoriteto, in od Boga navzdol do orožniškega narednika je bila zanj različna samo mera suženjske poslušnosti temu ali onemu. Pravzaprav mu je bil narednik veljavnejši od Boga, razen ob nedeljah, ko so imeli besedo oznanjevalci božje besede. Bog je bil po navadi zelo daleč, medtem ko je bil narednik skoraj vselej čisto blizu.

(Nadaljevanje sledi)